

My z KSM

Kwartalnik Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej Nr 4/89/2016

Kosztowna termomodernizacja

Dobiegają końca prace dociepleniowe stropodachów. Na te prace wydaliśmy łącznie ponad 3,5 mln złotych. Pozostało do wykonania po 7 budynków w osiedlu Zagórska – Północ i Zagórska – Południe.

W tym roku kończymy program wymiany stolarki okiennej w mieszkaniach, trwający od 1994 r. i w całości finansowany z funduszu remontowego KSM.

Na ten cel wydano ponad 24,5 mln zł.
Czytaj na stronie 3

CZYNSZ ZA MIESZKANIE W 2017

Wysokość przyszlazorocznych kosztów została oszacowana na bazie planowanej ich realizacji w 2016 r., zweryfikowanej o prognozowany wskaźnik inflacji w wysokości 101,3% (wg założeń projektu budżetu państwa na 2017 r.). *Czytaj na stronie 13*

Stół

*Stół na nim
obrus jak śnieg biały
starannie wygładzony
rękoma Mamy.*

*Pod nim na sianku
Oplatek
mały i kruchy
z mocą
pojednania i miłości
Słowa Ewangelii
o Narodzeniu Pana
płomień świec
niezapomniany zapach
potraw wigilijnych
błoga atmosfera rodzinna
i puste miejsce przy stole.*

*Mama w tym najradośniejszym dniu
jak chlebem każdym
dzieli się oplatkiem
życząc by radość Bożego Narodzenia
gościła w nas nieustannie.*

Elżbieta Maria Festerkiewicz
(z „Tryptyku wigilijnego”)

Bożonarodzeniowa Noc niech przyniesie Państwu Rodzinom pokój, dobro, radość i miłość. Niech ta atmosfera pozostanie z Państwem przez całe święta i nadchodzący 2017 rok.

**Wesołych Świąt Bożego Narodzenia mieszkańcom i przyjaciółom KSM
życzą:**

Rady Osiedlowe, Rada Nadzorcza, Zarząd i pracownicy Spółdzielni

KONFLIKT ROZWIĄZANY...

Zarząd Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkaniowym mieszkańców i ich rodzin zwrócił się z zapytaniem do Urzędu Miasta o możliwość wybudowania wielokondygnacyjnego budynku mieszkalnego z podziemnym parkingiem na terenie będącym w wieczystym użytkowaniu spółdzielni między istniejącymi budynkami wysokimi przy ulicy Szczecińskiej 3 i Sandomierskiej 160.

Pomysł ten wzbudził wiele kontrowersji. Mieszkańcy dwóch wymienionych bloków woleli, aby wolny teren po starym placu zabaw zagospodarować w inny sposób. Zaczęli protestować, by wyrazić swój sprzeciw.

W Osiedlowym Klubie Kultury „Miniatura” doszło do spotkania mieszkańców z przedstawicielami Spółdzielni oraz dyrektorem Wydziału Spraw Przestrzennych Urzędu Miasta w Kielcach. W efekcie Spółdzielnia wycofała wniosek o wydanie warunków zabudowy.

Ponadto na spotkaniu ustalono, że w 2017 roku na tym terenie wykonane zostaną alejki spacerowe, ustawione będą nowe ławki parkowe. Zaplanowano także pielęgnację istniejącej zieleni oraz nowe nasadzenia drzew i krzewów.

Odnośnie zorganizowania placu zabaw dla dzieci – Spółdzielnia będzie popierać wniosek do kolejnego „Budżetu Obywatelskiego”, jeżeli zdecydują się Zebrani taki złożyć, poprzez przygotowanie kart do głosowania i rozpropagowanie wniosku na pozostałych osiedlach Spółdzielni.

Jeżeli w/w wniosek nie zostanie przyjęty do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego, wówczas rozważymy możliwość wprowadzenia tego zadania do planu perspektywicznego remontów.

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI

Wodociągi Kieleckie ustaliły nowe stawki opłat

Mniej za wodę, więcej za ścieki

O 13 gr mniej za m sześć. wody dostarczanej przez Wodociągi Kieleckie zapłacą właściciele gospodarstw domowych. Wzrosnie za to o 12 gr opłata za odprowadzanie ścieków. Spółka szykuje się do realizacji nowych inwestycji z wykorzystaniem środków unijnych.

Jak poinformował prezes Wodociągów Kieleckich Henryk Milcarz, od lutego 2017 roku opłata za dostarczaną wodę spadnie o 13 gr i będzie wynosić 3,50 zł. Jednocześnie o 12 gr, do 5,91 zł wzrosnie opłata za odprowadzanie ścieków.

– Obniżka cen wody jest możliwa dzięki programowi oszczędnościowemu, który od kilku lat konsekwentnie realizujemy w naszej firmie – powiedział Milcarz.

– Wprowadzenie monitoringu sprawiło, że o 8 procent obniżyliśmy straty wody. Oszczędzamy w ten sposób około 1 mln m sześć. wody. W ciągu czterech ostatnich lat zredukowaliśmy zatrudnienie w firmie o 30 osób. Zaznaczam jednak, że nie zwolniliśmy nikogo. Byli to wyłącznie pracownicy, którzy przeszli na emeryturę, bądź sami odeszli z pracy – podkreślił prezes.

Dodał, że spółka zakończyła właśnie realizację unijnego projektu „Kompleksowej ochrony wód podziemnych aglomeracji kieleckiej”. Koszt inwestycji wyniósł blisko 200 mln zł, a unijne dofinansowanie 105 mln. W listopadzie firma podpisała ostatnie umowy z odbiorcami, spełniając w ten sposób podstawowy warunek stawiany przez Unię Europejską, tzw. efekt ekologiczny.

Źródło: Codzienny Serwis Informacyjny PAP
mp/Kurier PAP

Otrzymaliśmy nagrodę Redakcji miesięcznika Administrator

Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa Liderem Spółdzielczości 2016

Redakcja miesięcznika Administrator ustanowiła nagrodę pod nazwą „Lider Spółdzielczości Mieszkaniowej” przyznawanej w drodze konkursu przez Kapitułę wyróżniającym się podmiotom w zakresie zarządzania i rozwoju rynku nieruchomości bądź współpracującymi z miesięcznikiem.

Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa jako jedyna w regionie uhonorowana została tą prestiżową nagrodą w uznaniu osiągnięć w zarządzaniu nieruchomościami bez przychodu z inwestycji i sukcesów w dziedzinach energooszczędnych.

Nagrodę podczas uroczystej Gali w Zamku Gniew we wrześniu br. z rąk prezesa Grupy Medium Sp. z o.o. i naczelnej redaktor „Administradora” odebrał Zdzisław Wójtowicz przewodniczący Rady Nadzorczej KSM. (MaS)

KOMUNIKAT ZARZĄDU KSM

Zarząd KSM informuje, że w ramach akcji Urzędu Miasta Kielce, której celem jest poprawa stanu bezpieczeństwa w mieszkaniach pod względem ochrony przed zatruciem tlenkiem węgla tzw. czadem, wydawane będą nieodpłatnie przez administrację KSM czujniki czadu.

Mieszkańcy będą mogli je zamontować w pomieszczeniach łazienek zgodnie z załączoną instrukcją.

Rozdanych zostanie ok. 3500 szt. czujników w formie umowy użyczenia. Mieszkańcy, którzy w kwietniu br. zapisali się na listę, mogą zgłaszać się do administracji z dowodem osobistym celem podpisania umowy użyczenia i odbioru czujnika.

Sukcesywne wydawanie czujników rozpoczęło się od dnia 21.11.2016 r. poniedziałek – piątek w godz. 8.00 – 14.00; wtorek do godz. 17.00.

O terminach wydawania czujników w poszczególnych budynkach mieszkańcy zostaną powiadomieni ogłoszeniami na klatkach.

Zarząd

KOSZTOWNA TERMOMODERNIZACJA

Program remontów i termomodernizacji budynków mieszkalnych ma na celu poprawę stanu technicznego istniejącego zasobu mieszkaniowego, a przede wszystkim części wspólnych budynków wielorodzinnych.

Termomodernizacja w szerokim pojęciu obejmuje wiele kosztownych działań, które w KSM obejmują:

- modernizację instalacji centralnego ogrzewania poprzez montaż zaworów termostatycznych przy poszczególnych grzejnikach oraz zaworów podpionowych i podzielników kosztów ogrzewania wraz z systemem indywidualnym rozliczeń kosztów. Próby te zostały poprzedzone opracowaniem projektu regulacji instalacji centralnego ogrzewania,
- eliminowanie z eksploatacji węzłów hydroelewatorowych i wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań węzłów kompaktowych w celu przechodzenia na regulację jakościową dostarczonego ciepła,
- automatyzację węzłów cieplnych wymiennikowych z zastosowaniem regulatorów pogodowych oraz nowoczesnych pomp obiegowych,
- montaż ciepłomierzy w każdym obiekcie,
- wykonanie prac dociepleniowych przegród zewnętrznych,
- ocieplenie stropodachów,
- wymiana stolarki okiennej; montowanie stolarki o korzystniejszych parametrach technicznych (współczynnik przenikania ciepła oraz izolacyjności akustycznej),
- wymianę instalacji elektrycznej wraz z wprowadzeniem oświetlenia LED na klatkach i przed wejściem.

Prace te realizowane są od początku lat 90. ubiegłego wieku. Zamontowanie zaworów termostatycznych i podzielników kosztów ogrzewania w początkowym okresie realizacji programu finansowany był w części ze środków budżetowych (dotacja). Koszt wymiany podzielników wyparkowych w 2005 r. obciążał użytkowników lokali. Podobnie jak montaż podzielników elektronicznych z możliwością odczytu radiowego. Możemy dziś stwierdzić, że zakończyliśmy modernizację instalacji centralnego ogrzewania.

Wszystkie ściany budynków z końcem XX wieku zostały docieplone 5 cm warstwą styropianu i spełniały w pełni wtedy obowiązującą normę cieplną.

Zmiana normy cieplnej w 2008 roku wymusiła pogrubienie warstwy izolacyjnej tak, aby przegrody zewnętrzne spełniały zmieniające się współczynniki przenikania ciepła, określone w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Kolejny etap prac dociepleniowych który zapoczątkowaliśmy w 2010 r. musiał być poprzedzony inwentaryzacją istniejącego docieplenia polegającą na ocenie stanu poszczególnych warstw, sprawdzeniu ich grubości i przyczepności do podłoża. To te działania wymusiły potrzebę skucia warstw styrosupremy czy supremy bądź potrzebę dodatkowego kotwienia starych warstw izolacyjnych.

Łącznie z rokiem bieżącym wykonano docieplenia 32 budynków wydając 11,75 mln zł. Ponadto trwają prace rozłożone na okres trzech lat na budynku przy ulicy Nowowiejska 24. Planowany koszt przekroczy 1,8 mln złotych.

W roku bieżącym przystąpiliśmy do dociepleń budynków przy ul. Dalekiej, realizowanych w systemie W-70. Budynki te wymagały dodatkowej ekspertyzy stanu technicznego elementów wielopłytowych ścian z płyt wielowarstwowych.

Prace dociepleniowe musiały być poprzedzone zamocowaniem warstwy elewacyjnej do warstwy konstrukcyjnej wykorzystując występujące na polskim rynku atestowany system wzmocnień, co w znaczny sposób podniosło koszt prac remontowych.

Dla przykładu koszt 1m² docieplenia wraz z pracami towarzyszącymi wynosi około 180 zł/m², a dla budynków z wielkiej płyty ok. 220 zł/m².

Koszt docieplenia niskiego budynku (5 kondygnacji; 6 klatek schodowych) kształtuje się na poziomie 450 tys. zł, natomiast takiego samego budynku zrealizowanego w technologii W-70 – ok. 570 tys. zł. Planując docieplenie budynku 11-to kondygnacyjnego, 6-cio klatkowego należy zapewnić środki około 1,85 mln zł, a w systemie W-70 -2,25 mln zł.

Porównując koszty robót dociepleniowych z rocznym odpisem na fundusz remontowy, który wynosi odpowiednio: (budynek niski i wysoki 6 klatkowy) 57.911 zł i 165.309 zł, można zauważyć bardzo długi okres kumulowania środków

na to zadanie bez braku możliwości wykonywania innych zadań remontowych, takich jak remonty dźwigów osobowych, pokryć dachowych, remontu klatek schodowych, czy też robót zewnętrznych związanych z otoczeniem budynków.

Zatem jedynym rozwiązaniem jest kredyt zewnętrzny, podobnie jak we wspólnotach mieszkaniowych.

Dobiegają końca prace dociepleniowe stropodachów. Pozostało do wykonania:

- osiedle Zagórska – Północ – 7 budynków
- osiedle Zagórska – Południe – 7 budynków

Na te prace wydaliśmy łącznie ponad 3,5 mln złotych.

W tym roku kończymy trwający od 1994 r. program wymiany stolarki okiennej w mieszkaniach w całości finansowany z funduszu remontowego KSM. Na ten cel wydano ponad 24,5 mln zł.

W Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej tworzony jest jeden fundusz remontowy, zasilany z naliczeń czynszowych w pozycji odpis na fundusz remontowy z lokali mieszkalnych, do których prawa posiadają członkowie oraz osoby nie będące członkami spółdzielni, podziału nadwyżki bilansowej zgodnie z decyzją Walnego Zgromadzenia Członków.

Po raz pierwszy kwota 523 tys. złotych ze sprzedaży białych certyfikatów z wygranych dwóch przetargów, organizowanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki za realizację zadań służących poprawie efektywności energetycznej zasilił fundusz.

Środki funduszu, rozdzielone proporcjonalnie do powierzchni użytkowej mieszkań, pozostają w dyspozycji Rad i Administracji Osiedli, które zgodnie ze swoimi kompetencjami ustalają zakresy rzeczowe planów remontów. Zadanie jest trudne bo związane z ogromną presją społeczną potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz zobowiązaniem przez Radę Nadzorczą do działań, zmierzających do wyrównania stanu technicznego budynków, stanowiących zasoby spółdzielni.

HENRYK WILK

35 - lecie Harcerskiego Kręgu Seniorów „Łysica-Jodła” przy Hufcu ZHP Kielce-Miasto

Uroczystość 35 - lecia Harcerskiego Kręgu Seniorów „Łysica-Jodła” działającego przy Hufcu ZHP Kielce-Miasto poprzedziła msza święta w Kościele pw. św. Wojciecha, odprawiona w intencji instruktorów Kręgu, którzy odeszli na wieczną wartę.

W dniu 19 września swoje gościnne podwoje dla tego wydania otworzył Osiedlowy Klub Kultury „Miniatura”, który jest również od wielu lat siedzibą Kręgu, stwarzając możliwości do wspólnego udziału w organizacji spotkań, a także imprez okolicznościowych z harcerzami i harcerkami.

Historia zbiórek sięga 1980 roku, kiedy to w styczniu, w świetlicy Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Szymanowskiego odbyło się spotkanie z dh Józefem Dębskim (Hufcowym „Szarych Szeregów” w czasie okupacji) i ponownie powołano przy Kieleckiej Chorągwi ZHP Krąg Starszoharcerski „Łysica - Jodła”, liczący wówczas 215 członków.

Od tamtej pory Krąg pracował niezwykle aktywnie. Aktualnie liczy on jedynie 30 członków, w tym 10 harcerek. Na wieczną wartę odeszło 97 harcerzy, a wielu boryka się z problemami zdrowotnymi.

W tym uroczystym dla harcerzy – seniorów spotkaniu wzięli udział m.in. dh harcistrz Elżbieta Kubiec - Z-ca Komendanta Kieleckiej Chorągwi ZHP, phm Marcin Jedliński - Komendant Hufca Kielce - Miasto, phm Bartłomiej Tekla - Hufiec Kielce - Miasto, hm Jan Robak - Z-ca Komendanta Kręgu Seniorów „Łysica-Zegary” w Jędrzejowie, phm Irena Rozwadowska - Przew. Kręgu „Łysica - Żubry” w Starachowicach, hm Andrzej Rak - Komendant Kręgu „Łysica - Steny” w Suchedniowie oraz Monika Barańska - Kierownik Działu Organizacji, Spraw

Pracowniczych i Ogólnych KSM.

Przybyłych na jubileuszową zbiórkę powitał Komendant Kręgu harcistrz Marian Salwa. Następnie Druhom – seniorom wręczone zostały listy gratulacyjne oraz podziękowania dla wyjątkowo aktywnych harcerzy i harcerek.

Miłym akcentem było wręczenie dyplomu instruktorskiej parze małżeńskiej: phm Annie Kropatsch i hm Zbigniewowi Kropatsch, którzy w tym roku obchodzą 60-lecie małżeństwa.

Phm Marcin także dyplomy pracę w Kręgu: ban, dh Mieczycowi, dh Janinie dh Sylwestrowi

Sprawozdanie ciu lat złożył dh Przymoń, że ności Kręgu star sięga 1957 roku – Krąg Starszyny Har-

instruktorów. W dalszej Marian Salwa przedstawił bardzo szczegółowo codzienną, często bardzo trudną pracę członków Kręgu. Na ręce przybyłych złożył podziękowania za ich poświęcenie i wytrwałość.

Drobny poczęstunek przygotowany został przez druhy z zastępu „Niezapominajki”, a całe spotkanie upłynęło w serdecznej atmosferze, na rozmowach i śpiewaniu piosenek harcerskich.

MONIKA BARAŃSKA

Jedliński wręczył za wieloletnią dh Wandzie Ra-sławowi Adam-Grzybowski i Pajdasowi.

z ostatnich pie-Marian Salwa. historia działal-szoharcerskiego kiedy to utworzono cerskiej liczący 80

części wystąpienia dh

Spółdzielczość w Europie

Najnowszy raport statystyczny o spółdzielczości w Europie - 2015 przygotowany został przez najwyższą organizację spółdzielczą na naszym kontynencie - Cooperatives Europe. Oto niektóre szczegółowe wyniki z tego raportu.

Liczba i członkowie spółdzielni

W 2015 r. w Europie funkcjonowało 176,5 tys. spółdzielni z czego 131 tys. w krajach Unii Europejskiej, zrzeszających 141,5 miliona członków (128 mln w UE), w których pracowało 4,7 miliona osób (4,4mln w UE). Jak wiadomo spółdzielnie różnych branż w różny sposób wpływają na życie szerokich rzesz społecznych np.: wszyscy klienci spółdzielczych sklepów czy mieszkańcy spółdzielczych osiedli, których liczebność jest trudna do określenia.

Roczne obroty wszystkich europejskich spółdzielni wyniosły ponad 100 bilionów euro. Raport szacuje, że w Europie średnio 17% ludności jest członkami spółdzielni, a w krajach UE udział ten wynosi nawet 20%.

W państwach należących do UE najczęściej przedsiębiorstw spółdzielczych mają Włochy – 39,6 tys. jednostek. Na drugim miejscu jest Francja (22,5 tys.) potem Hiszpania (20,5 tys.).

Polska jest na czwartym miejscu z 9,6 tys. przedsiębiorstw spółdzielczych, a na piątym Niemcy (7,5 tys.). W państwach spoza UE, najczęściej spółdzielni jest w Turcji (aż 34 tys.), Norwegii (5,6 tys.), Rosji (2,5 tys.) i na Ukrainie (2,1 tys.).

Jeśli chodzi o kolejność państw pod względem liczby członków spółdzielni, w grupie UE na pierwszym miejscu jest Francja (aż 26 mln) na drugim Niemcy (22 mln) trzecim Holandia (15 mln) potem Wielka Brytania (15 mln), Włochy (12,5 mln).

Polska wypadła z czołowej piątki na szóste miejsce z 8 mln członków spółdzielni, za nią jest Hiszpania 1,3 mln. W krajach spoza Unii Europejskiej Turcja ma 6 mln członków, Rosja 2,5 mln, Norwegia 2,4 mln. Jeżeli porównamy liczbę spółdzielni z liczbą mieszkańców, to bezwzględnie przoduje Holandia, gdzie praktycznie każdy obywatel jest członkiem przynajmniej jednej spółdzielni. Na drugim miejscu jest Finlandia, w której 85% populacji należy do spółdzielni, na trzecim Cypr (60%).

Polska znalazła się w grupie państw gdzie odsetek ten wynosi 8 – 25% razem z takimi spółdzielczymi potęgami jak Hiszpania, Szwajcaria, Wielka Brytania i Włochy.

Najwyższe zatrudnienie w spółdzielniach jest we Francji (1,22 mln pracowników), Włochy (1,15 mln) na trzecim miejscu są Niemcy (860 tys.). Polska z 300. tys. zatrudnionych awansuje na czwarte miejsce. Poza nią jest Hiszpania – 290 tys.

Z państw nie należących do UE, najczęściej zatrudnionych jest w rosyjskich spółdzielniach – 175 tys. osób.

Branże spółdzielczości

Najwięcej – 36,6% jest spółdzielni pracy (wytwórczych i usługowych), 30,4% stanowią spółdzielnie rolnicze, a 22,2% spółdzielnie mieszkaniowe. Banki spółdzielcze stanowią 2,5% wszystkich spółdzielni.

Raport ujawnia ranking 36 największych spółdzielni europejskich. 10 z nich pochodzi z Francji, 6 z Niemiec, 5 z Holandii, po 3 z Finlandii, Szwecji i Włoch, po 2 z Hiszpanii i Wielkiej Brytanii oraz po 1 z Danii i Norwegii. Aż 12 spośród tych spółdzielni reprezentuje sektor rolno-spożywczy, 11 sektor spożywców, 4 handlu detalicznego, 3 ubezpieczeniowy.

Trzy pierwsze miejsca zajmuje spółdzielnia handlu detalicznego – sektor w zasadzie w Polsce nieznaną. W tej trójce są dwie spółdzielnie niemieckie (Rewe i Edeka o rocznych obrotach 51 i 47 mln Euro) oraz dobrze znany z Polski francuski ACDLES-E, Leclerc osiągający 44 mln euro obrotów.

W obszernej części raportu dotyczącej poszczególnych krajów, poza danymi statystycznymi poszczególnych branż spółdzielczych, zawarte są również informacje o podstawach legislacyjnych działania spółdzielni i jak realizowane są najważniejsze zasady spółdzielcze.

Raport Cooperatives Europe dostarcza więc wiele ważnych i potrzebnych informacji na temat spółdzielczości świadczących o tym, że na naszym kontynencie spółdzielczość jest wciąż znaczącą siłą.

MACIEJ SOLARZ

E.Leclerc planuje podwojenie obrotów

W 2015 roku podczas konferencji prasowej w Radomiu Prezes Michel-Edouard Leclerc mówił m.in. o perspektywach rozwoju sieci w Polsce. Wyjaśnił, że w ciągu najbliższych 5 lat E.Leclerc planuje dalszą ekspansję i podwojenie swoich obrotów. Będzie to możliwe dzięki francuskim inwestycjom finansowym w rozwój organiczny, czyli budowę nowych sklepów, przejęcie mniejszych sieci, a także zachęceniu niezależnych przedsiębiorców do prowadzenia biznesu pod szyldem E.Leclerc.

Prezes Michel-Edouard Leclerc wyraził przekonanie, że sieć handlowa E.Leclerc posiada w Polsce olbrzymi potencjał, który pozwoli na skuteczną realizację biznesu przez kolejne lata.

W ub. roku E.Leclerc sieć supermarketów i hipermarketów spożywczo-przemysłowych kupiła za 67 mln zł centrum handlowe w budowie pod nazwą Aviator w Mielcu.

Dwa tygodnie temu, w Mielcu galeria została otwarta.

- Inwestycja w Mielcu jest odzwierciedleniem realizowanego przez E.Leclerc biznesu, polegającego na realistycznej ocenie rzeczywistości, liczeniu się z konkretnymi możliwościami i podejmowaniu działań, które gwarantują skuteczność - podkreśla firma.

Hipermarket w Mielcu to zapowiedź kolejnych inwestycji, jakie Stowarzyszenie E.Leclerc planuje realizować w najbliższym czasie w Polsce. Sklep w Mielcu będzie 44 punktem sieci. (K)

11 Listopada Święto Niepodległości

Narodowe Święto Niepodległości w Zespole Szkół Katolickich Diecezji Kieleckiej obchodzone było na trzech poziomach. 9 listopada odbyły się dwie uroczystości dla dzieci z nauczania początkowego i w późniejszych godzinach dla szkoły podstawowej. Nauczyciele w obu przypadkach przygotowali patriotyczny program artystyczny z pocztem sztandarowym i śpiewaniem pieśni legionowych i patriotycznych.

10 listopada podobna uroczystość odbyła się w pięknie przystrojonej hali sportowej dla uczniów liceum i gimnazjum. We wszystkich tych uroczystościach brał udział były nauczyciel tej szkoły płk w stanie spoczynku Bolesław Kułakowski. Na zakończenie tych uroczystości ks. kanonik Jacek Kopec podziękował młodzieży, nauczycielom i przedstawicielom Wojska Polskiego za śpiewy pieśni patriotycznych i zaprosił na uroczystość w dniu 11 listopada do Katedry i na Plac Wolności oraz wywieszenia flag narodowych na balkonach naszych domów. B.K.

SYSTEM OBRONNOŚCI RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obronność państwa to wykorzystywanie całego potencjału zarówno militarnego jak i niemilitarnego do przeciwdziałania wszelkiego rodzaju zagrożeniom, jakimi są zewnętrzne zagrożenia polityczno-militarne, w tym kryzysowe i wojenne.

Celem obronności Polski jest zapewnienie bezpiecznych warunków realizacji interesów narodowych przez ich obronę przed zewnętrznymi zagrożeniami kryzysowymi w sprzężeniu z systemem bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej.

System obronności stanowią wszystkie siły militarne i pozamilitarne oraz środki przeznaczone do realizacji zadań obronnych odpowiednio do tych zadań organizowane.

System obronności składa się z podsystemu kierowania i dwóch podsystemów wykonawczych.

Skład, organizacja i zasady funkcjonowania kształtowane są w taki sposób, aby było możliwe podejmowanie działań ochronnych odpowiednio do konkretnego zagrożenia oraz stosowne wypełnianie zobowiązań sojuszniczych.

Od systemu obronności oczekuje się, że będą zagwarantowane zdolności do prowadzenia działań o różnej skali, intensywności i charakterze reagując w sposób elastyczny zapewniając bezproblemowe przejście kraju od funkcjonowania w warunkach pokojowych do działań w sytuacjach kryzysowych i wojennych.

W skład struktury systemu obronności naszego kraju wchodzi trzy podsystemy:

- Podsystem kierowania obronnością państwa, którymi są: naczelne organy władzy i administracji, tj. Sejm, Senat, Prezydent RP, Premier i Rada Ministrów, Ministrowie, Wojewodowie oraz organy cywilnego dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP,
- Podsystem militarny tworzą: Sił Zbrojne RP, tj. Wojska Lądowe, Wojska Lotnicze i Obrony Powietrznej, Marynarka Wojenna, Wojska

Specjalne i obecnie budowane struktury Wojsk Obrony Terytorialnej, • Podsystem pozamilitarny stanowią ogniwa gospodarcze, informacyjne i ochronne.

Ich zadania to stworzenie warunków do zabezpieczenia działań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych, ochronę ludności i struktur państwowych w czasie wojny. Zapewnienie materialnych, informacyjnych i duchowych podstaw egzystencji ludności w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa Ojczyzny. Zasilanie ludźmi i zasobami materiałowymi sił zbrojnych RP, wsparcie moralne i duchowe wojsk własnych i sojuszniczych prowadzących operacje na terytorium Rzeczypospolitej.

W skład podsystemu pozamilitarnego wchodzi wszystkie ogniwa wykonawcze administracji publicznej, samorządowej, kadry kierownicze przedsiębiorstw państwowych, spółdzielczych i prywatnych oraz struktury organizacji paramilitarnych i obrony cywilnej. Zgodnie z powinnościami konstytucyjnymi zadania obronne spoczywają na organizacjach politycznych, gospodarczych, społecznych i religijnych.

Podstawą siły obronnej kraju jest świadomość obronna każdego obywatela kształtowana w rodzinie, szkole, zakładzie pracy i we wszystkich sferach działalności publicznej.

W nowej strukturze organizacyjnej tworzonych obecnie Wojsk Obrony Terytorialnej szczególna rola przypada Formacjom Obrony Cywilnej, które będą zabezpieczać ten rodzaj wojsk w ich działania podczas różnego rodzaju sytuacji kryzysowych szczególnie na szczeblu gminnym i powiatowym.

Stan i możliwości działania układu pozamilitarnego zależą od przygotowania kadry kierowniczej tych szczebli administracji oraz od stanu determinacji zarządzającymi przedsiębiorstwami państwowymi, spółdzielczymi i prywatnym oraz od ich przekonania o konieczności świadczeń na rzecz obronności.

BOLESŁAW KUŁAKOWSKI

Zasady naliczenia opłat za używanie lokali mieszkalnych w zasobach Spółdzielni

Jednym z istotnych zadań organów Spółdzielni jest właściwe ustalenie wysokości opłat za używanie lokalu. Podstawę prawną ustalania opłat stanowią przepisy art.4 ust.1,1¹ i 2 oraz art.6 ust.3 ustawy z 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz.U z 2013 poz. 1222).

Przepisy te regulują obowiązki majątkowe członków spółdzielni, osób niebędących członkami, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu i właściciele posiadających odrębne prawo własności lokalu niebędący członkami oraz obowiązek tworzenia funduszu na remonty zasobów mieszkaniowych i określają krąg osób zobowiązanych do świadczenia na ten fundusz.

Przyjęte regulacje uzupełniane przepisami ustawy z 14 czerwca 2007r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.Nr 125 poz.873) precyzują obowiązki członków i osób niebędących członkami oraz osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących z osobami uprawnionymi do lokalu w zakresie finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości, kosztów utrzymania nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni oraz świadczenia na remonty zasobów mieszkaniowych i działalność społeczno kulturalną prowadzoną przez Spółdzielnię.

Przepisy te znajdują odpowiednie odzwierciedlenie w statucie Spółdzielni i jej wewnętrznych regulaminach.

Indywidualizowanie opłat

Nowela ustawy z czerwca 2007 r. uściśliła obowiązki osób uprawnionych do spółdzielczego prawa do lokalu i odrębnej własności lokalu w ten sposób, że zamiast kategorii - uczestnictwa w „wydatkach” związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokal - wprowadziła kategorię pokrywania „kosztów” z tym związanych. Usunęła też obowiązek pokrywania przez osoby, o których mowa wyżej, zobowiązań spółdzielni z innych tytułów, niż te związane z utrzymaniem ich lokalu oraz danej nieruchomości wspólnej. Skutkiem tych zmian jest wprowadzenie do gospodarki Spółdzielni zasady indywidualizowania opłat, ogólnie zwanych „eksploatacyjnych” w zależności od konkretnej nieruchomości. Chodzi tu o powiązanie wysokości opłat z rzeczywistą wysokością wydatków ponoszonych przez spółdzielnię na poszczególne nieruchomości mieszkaniowe i garażowe.

Zasada indywidualizowania opłat znajduje normatywne potwierdzenie w art.4 ust. 4¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który nakazuje Spółdzielni prowadzenie oddzielnie dla każdej nieruchomości:

1) odrębnej ewidencji i rozliczenia kosztów i przychodów, o których mowa w art.4 ust.1,1² i 4 ustawy oraz

2) odrębnej dla każdej nieruchomości ewidencji wpływów i wydatków funduszu remontowego, zgodnie z art.6 ust. 3 ustawy ze szczegółową specyfikacją tych wpływów i wydatków.

Ważne znaczenie ma też określenie prowadzenia „odrębnej” ewidencji i rozliczenia kosztów dla każdej nieruchomości, na które podzielone są budynki i grunty spółdzielni, a nie w skali np. całego osiedla czy Spółdzielni. Oznacza to, że osoby mające tytuł prawny do lokalu w danej nieruchomości, nie mogą być

obciążone kosztami eksploatacji i utrzymania innych nieruchomości. Spółdzielnia nie może zatem „przerzucić” kosztów i przychodów z jednej nieruchomości na drugą. Wszyscy bowiem posiadacze tytułów prawnych do lokalu (spółdzielcze lokatorskie czy własnościowe prawo i prawo odrębnej własności lokalu) w danej nieruchomości mają identyczne prawa i obowiązki. W szczególności są zobowiązani wnosić opłaty na sfinansowanie kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości zgodnie z postanowieniami statutu. Wprowadzenie zasady rozdzielenia kosztów i opłat związanych z daną nieruchomością odpowiada obecnym realiom zarządzania wykonywanego przez Spółdzielnię. Rozliczenie w formule kosztowej poszczególnych nieruchomości nie uchybia prawa Spółdzielni do prowadzenia komercyjnej działalności w granicach prawa bez naruszania tych zasad (por. cały art. 1 ustawy o sm). Prowadzenie odrębnej dla każdej nieruchomości ewidencji i rozliczania przychodów i kosztów oraz ewidencji wpływów i wydatków funduszu remontowego, w praktyce prowadzi do różnicowania wysokości opłat eksploatacyjnych w poszczególnych budynkach.

Ustawa nie definiuje pojęcia co to są „koszty eksploatacji” i nie wyjaśnia co to są koszty „utrzymania nieruchomości”, ani ich nie rozróżnia.

Odnosnie znaczenia tych pojęć wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 18.06.2015 r. sygn. akt I Ca 206/15/ Orzekł m.in. „iż „oczywistym jest, że chodzi w nich o koszty związane bezpośrednio z nieruchomością i szeroko pojętym jej utrzymaniem czy konserwacją... W skład w/w rodzajów kosztów wchodzi zarówno wszystkie koszty usług dostarczanych do nieruchomości tj. dostawy wody, energii, odbiór ścieków, itd. jak i koszty bieżącej konserwacji, napraw i remontów wraz z kosztami administracyjnymi, ubezpieczeniem, podatkami czy opłatami publicznoprawnymi, oraz koszty utrzymania i konserwacji urządzeń technicznych położonych w obrębie nieruchomości, małej architektury, konserwacji i oczyszczania dróg, placów, chodników, zieleni itp. a także koszty zarządzania nieruchomością”.

Natomiast Sąd Okręgowy w Kielcach w wyroku z dnia 15.04.2014 r. sygn. akt II Ca 291/14 orzekł, że „obydwa rodzaje tych kosztów muszą być bezpośrednio związane z daną nieruchomością i nie można do nich zaliczyć innych wydatków”.

Obowiązek ponoszenia opłat, o których mowa w art.4 ust. 1,1² i 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych polega na uczestniczeniu:

1) członków spółdzielni, którym przysługuje spółdzielnie lokatorskie lub własnościowe prawo do lokalu,

2) członków spółdzielni posiadających odrębną własność lokalu (będących właścicielami lokalu),

3) osób nie będących członkami spółdzielni, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu,

4) osób posiadających prawo odrębnej własności lokalu (będący właścicielami lokalu), ale nie posiadający członkostwa w Spółdzielni.

W kosztach związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale oraz uczestniczenia w wydatkach związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni.

Wysokość opłat dla poszczególnych grup osób wymienionych wyżej z tytułu używania lokalu, musi bezpośrednio wynikać z:

1) poszczególnych rodzajów kosztów ujętych w planie gospodarczo-finansowym Spółdzielni na dany rok, uchwalonym przez Radę Nadzorczą, który jest swoistym budżetem Spółdzielni oraz,

2) wewnętrznych regulaminów określających

szczegółowe zasady naliczania i rozliczania na poszczególne lokale całkowitych kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości i mienia Spółdzielni (tzw. kosztów zależnych – eksploatacja, remonty, działalność kulturalna), a także kosztów zewnętrznych (tzw. niezależnych od spółdzielni – media, podatki).

Spółdzielnia musi być samowystarczająca finansowo. Dlatego w racjonalnej gospodarce zasobami mieszkaniowymi opłaty powinny być tak skalkulowane, aby sfinansować planowane koszty Spółdzielni na dany rok i aby nie powstała różnica między wielkością kosztów i przychodów zgodnie z zasadą „jakie koszty takie opłaty”. Trzeba jednak przyznać, że skoordynowanie wysokości stawek zaliczkowych z założeniem, aby sfinansowały rzeczywiste koszty w roku jest w praktyce trudne i mało realne. Zawsze powstanie różnica (+/-), którą uwzględnia się przy ustalaniu opłat eksploatacyjnych na kolejny rok lub koryguje w tym samym roku.

Art.4 ust 6 i 6¹ ustawy o sm wprowadza zasadę solidarnej odpowiedzialności za opłaty eksploatacyjne z osobami uprawnionymi do lokalu, zamieszkujących z nimi w lokalu osób pełnoletnich. W konsekwencji przyjęcia solidarnej odpowiedzialności wymienionych osób, Spółdzielnia może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna. Zatem każdy z dłużników odpowiada za całość długu. Zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych z obowiązku świadczenia (art.366§1 kc).

W Spółdzielni tylko na eksploatację bezpośrednią składają się na ogół następujące koszty:

1. utrzymanie czystości (koszty osobowe i rzeczowe)
2. konserwacje własne (koszty osobowe i rzeczowe)
3. przeglądy obligatoryjne
4. energia elektryczna
5. podatek od nieruchomości oraz wieczyste użytkowanie od terenów wspólnych
6. usługi obce (koszenie trawników, cięcie żywopłotów, wycinka drzew, usuwanie awarii, wywóz gabarytów, usługi transportowe itp.)
7. ubezpieczenia
8. pozostałe (deratyzacja, urządzenia zabawowe, tablice, znaki, opłata za odprowadzanie wód opadowych, woda i energia dotycząca np. pracy fontanny)
9. koszty ogólne administracji (koszty osobowe i rzeczowe)
10. narzut kosztów zarządu.

Poza kosztami związanymi z bezpośrednią eksploatacją, użytkownicy lokali uczestniczą jeszcze w pokrywaniu kosztów związanych z dostawą mediów komunalnych. Opłaty te powstają z chwilą postawienia lokalu do dyspozycji uprawnionej osoby, a nie od chwili ustanowienia prawa do lokalu.

Opłaty wnoszone są w terminie określanych w statucie (w KSM do 20. dnia każdego miesiąca).

Roszczenie Spółdzielni uzyskuje więc cechę wymagalności w tym terminie. W razie jego niespełnienia dochodzi do zwłoki dłużnika, a Spółdzielnia może żądać odsetek za czas opóźnienia.

Ważne rozwiązanie zawiera art.4 ust 6⁴ ustawy według którego Spółdzielnia jest zobowiązana przedstawić kalkulację wysokości opłat na żądanie członka lub osoby niebędącej członkiem, posiadającej tytuł prawny do lokalu. Kalkulacja powinna zawierać wskazanie sposobu obliczania składników opłat, być rzeczową co do ustalonej wysokości opłat i zrozumiałą, nie wymagającą zawiłych objaśnień.

Obowiązek ten powinien być spełniony bez nieuzasadnionej zwłoki. Z obowiązkiem określonym w art.4 ust 6⁴ ustawy

wiąże się kolejny obowiązek Spółdzielni, zawiadomienia osób zobowiązanych do wnoszenia opłat eksploatacyjnych o zmianie wysokości takich opłat.

Zmiana wysokości opłat

Zmiana wysokości opłat eksploatacyjnych za używanie lokalu jest zgodnie ze statutem następstwem właściwej uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni. Jest to czynność prawna Spółdzielni i ostatecznie przybiera postać indywidualnej zmiany wysokości opłat za dany lokal, bowiem ingeruje w indywidualne prawa i obowiązki majątkowe członka lub osoby niebędącej członkiem. Zmieniony we wrześniu 2009r ust. 7 art.4 ustawy o sm i dodany nowy ust 7¹ wprowadziły obowiązek zawiadomienia o zmianie wysokości opłat co najmniej na 3 miesiące naprzód w przypadku opłat tzw. zależnych od Spółdzielni, a w przypadku opłat niezależnych od Spółdzielni termin zawiadomienia nie może być krótszy niż 14 dni.

Omawiane w tym miejscu zawiadomienie Spółdzielni jest adresowane imiennie do oznaczonej osoby i ma na celu dokonanie prawnego przeobrażenia w dotychczasowych stosunkach cywilno- prawnych pomiędzy Spółdzielnią, a tą osobą. W istocie rzeczy jest to czynność prawna wywołująca zmiany w zakresie wysokości pobieranych dotychczas opłat.

Od opłat eksploatacyjnych należy odróżnić koszty związane z działalnością społeczną i kulturalną prowadzona przez Spółdzielnię na rzecz swoich członków i ich rodzin. Powstałe z tego tytułu wydatki zasadniczo pokrywają tylko członkowie Spółdzielni. Przepisy art.4 ust 8 ustawy określiły zaś możliwość kwestionowania wysokości takich opłat w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym lub bezpośrednio na drodze sądowej. Wystąpienie na drogę sądową powoduje umorzenie postępowania wewnątrz spółdzielczego. Trybunał Konstytucyjny w 2004 r. orzekł jednak, że wszystkie osoby zobowiązane do wnoszenia opłat eksploatacyjnych mogą kwestionować ich wysokość na drodze sądowej.

Zmiana przepisów ustawy w tej kwestii nastąpiła 22.07.2005 r. Kwestionowanie sądowe nie wstrzymuje wykonywania dokonanej zmiany wysokości opłat. Ciężar zasadności zmiany wysokości opłat za używanie lokalu obciąża spółdzielnię. Brak jest jednak ustawowego rozstrzygnięcia, w jakim terminie osoba uprawniona może zakwestionować przed sądem podwyżkę opłat i dochodzić tego typu roszczeń.

Specyfika Spółdzielni mieszkaniowej sprawia, że jej działalność nie ma charakteru zarobkowego i to różni ją od spółek handlowych. Prowadzi swą działalność na zasadach non profit. Oznacza to, że dochody Spółdzielni nie są wypłacane jej członkom. Jednak nie wynika stąd, że członkowie nie odnoszą żadnych korzyści z działalności Spółdzielni. Dochody (zysk) uzyskane bowiem z tej działalności przeznaczone są na częściowe pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości i to także w zakresie obciążającym członków, w tym na remonty zasobów mieszkaniowych. Pomniejszone zostają w ten sposób wydatki członka spółdzielni związane z pokrywaniem kosztów jej działalności w roku następnym. W praktyce odbywa się to przez podział nadwyżki bilansowej

uzyskanej z własnej działalności gospodarczej Spółdzielni, pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów oraz należny podatek dochodowy od osób prawnych.

Podstawą jest tu uchwała Walnego Zgromadzenia o podziale nadwyżki bilansowej. Może to skutkować zróżnicowaniem wysokości opłat pobieranych na ten cel od członków oraz osób niebędących członkami. Członkowie Spółdzielni korzystają bowiem ze „wspomagania” w formie owej nadwyżki bilansowej, wnosząc niższe opłaty na koszty eksploatacji. Zróżnicowanie to następuje w momencie konstruowania planu kosztów i przychodów poszczególnych nieruchomości który stanowi podstawę do ustalenia wysokości opłat z tytułu użytkowania lokali. Osoby nie będące członkami Spółdzielni nie korzystają z tego „ bonusu”, dlatego wnoszą opłaty na sfinansowanie w/w kosztów w pełnej wysokości wynikającej z uchwalonego przez Radę Nadzorczą rocznego planu gospodarczo-finansowego. Prawdopodobnie tych rozwiązań potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 5.02.2015 r. (sygn. akt K 60/13).

MACIEJ SOLARZ

BOŻE NARODZENIE – HISTORIA I TEOLOGIA

Boże Narodzenie to święto obchodzone powszechnie i najbardziej emocjonalnie ze wszystkich uroczystości chrześcijańskich. Najstarszą wzmiankę o święcie Bożego Narodzenia obchodzonym w Rzymie w dniu 25 grudnia zawiera kalendarz Filokalosa z 354 r., ale wewnętrzna analiza dokumentu wykazuje, że święto to obchodzono już przed rokiem 336. Wybrano 25 grudnia ze względu na obchodzone w tym dniu pogańskie święto ku czci „Niezwycięzonego Słońca”. Chrześcijanie zastąpili obchody pogańskie uroczystością narodzenia Chrystusa, Słońca Sprawiedliwości. Już w IV w. nowe święto spotykamy w Afryce, Antiochii, Konstantynopolu i Egipcie, ale dopiero w VI/VII w. przyjmie je Palestyna.

Według rzymskiej tradycji, sięgającej VI w., każdy kapłan może odprawić w Boże Narodzenie trzy msze św. Powstanie tego zwyczaju jest stosunkowo proste. Jako pierwszą i jedyną odprawiał papież w IV w. o zwykłej porze, tj. o godz. 9, uroczystą Mszę świąteczną w bazylice św. Piotra (obecna Msza „w dzień”). W wieku V pojawia się Msza św. nocna w bazylice Matki Bożej Większej. Papież Sykstus III (+441) po ogłoszeniu w Efezie dogmatu o Bożym Macierzyństwie Maryi rozbudował i upiększył bazylikę, urządzając w niej kaplicę imitującą grootę narodzenia w Betlejem. W tej kaplicy w noc Bożego Narodzenia papież celebrował uroczyste mszę św. (obecna pasterka). W połowie VI w. powstał zwyczaj odprawiania przez papieża trzeciej Mszy św. Obok pałacu namiestników bizantyjskich (Wzgórze Palatyńskie) znajduje się kościół, w którym przechowywano relikwie św. Anastazji męczennicy, czczonej szczególnie w Konstantynopolu, a której wspomnienie wypadało 25 grudnia.

Ze względu na szacunek dla władzy świeckiej papież – za-

trzymując się w Drodze z Lateranu do bazyliki św. Piotra – odprawiali tu Mszę ku jej czci (obecna msza „o świcie”). Księgi liturgiczne rzymskie zawierały formularze tych trzech Mszy św. papieskich i dlatego cały Kościół przyjął zwyczaj trzykrotnego sprawowania Eucharystii w tym dniu.

W związku ze świętem Bożego Narodzenia powstały różne zwyczaje, jak np. urządzenie szopki, żłóbka betlejemskiego. Choinka jest zwyczajem przyjętym od narodów germańskich w

XIX wieku. W Polsce uczestnicy wieczery wigilijnej na znak pokoju i jedności dzielą się opłatkiem, składają sobie życzenia wszelakiego dobra, zapominają o urazach, wybaczają winy. Najważniejszym przesłaniem tego zwyczaju jest pojednanie.

Tradycję budowania szopek zawdzięczamy św. Franciszkowi z Asyżu, autorowi pierwszej szopki w Greccio w 1223 r.

W dzień Bożego Narodzenia Kościół wspomina to wszystko, co wydarzyło się w Betlejem, ale nie poprzestaje na zewnętrznej stronie wydarzeń. Kontempluje tajemnicę Syna Bożego, który z Ojca zrodzony przed wszystkimi wiekami,

„Bóg z Boga, Światłość ze Światłości, Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego”, dla „nas

ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba”. Chrystus staje się człowiekiem podobnym do nas we wszystkim oprócz grzechu. Dochodzi do „przedziwnej wymiany”: Chrystus przyjął naszą ludzką naturę, słabą i ograniczoną, aby dać nam dział w swej Boskiej naturze.

Obchodzić Boże Narodzenie, to wyrażać życiem nową rzeczywistość człowieka, upodabniać się do Syna Bożego, otwierać się na działanie łaski, szukać tego, co w górze jest, wzrastać w miłości braterskiej.

ks. mgr JACEK KOPEĆ

Fatima. Święta Rodzina z korka, w sklepie z pamiątkami. Fot. K. Skup

Rynek nieruchomości mieszkaniowych w Kielcach w 2015 r.

Czynniki wpływające na sytuację i rynek nieruchomości mieszkaniowych

W 2015 r. Kielce liczyły 198 046 mieszkańców tj. o 4 tys. mniej niż w 2010 r.

Wskaźniki demograficzne w Kielcach w 2015r. są w dalszym ciągu niekorzystne. Przyrost naturalny od kilku lat jest ujemny i wykazuje tendencję spadkową zarówno w wartościach bezwzględnych jak i przeliczaniu na 1000 mieszkańców. Saldo migracji jest wciąż ujemne, zaś liczba zawartych małżeństw od trzech lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Ponadto widoczne są negatywne zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców miasta. Zmniejsza się udział ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, zwiększa natomiast populacja osób w wieku poprodukcyjnym. Prognoza liczby ludności opracowana przez GUS do 2050 r. zakłada, że tempo spadku liczby mieszkańców Kielc będzie się zwiększać.

W 2015 r. następowały korzystne zmiany czynników określających sytuację ekonomiczną mieszkańców Kielc. Utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, w stosunku do 2014 r. (wzrost wyniósł 4,5%).

Stopy bezrobocia rejestrowanego spadła o 1,1 p.p do 8,7%. Wskaźnik dostępności mieszkania za przeciętne wynagrodzenie w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim poprawił się, na co wpłynął wzrost przeciętnego wynagrodzenia

oraz spadek średniej ceny transakcyjnej mkw. mieszkania na rynku wtórnym i stabilizacja cen na rynku pierwotnym.

W 2015 r. poprawiła się potencjalna dostępność złotowego kredytu mieszkaniowego dla mieszkańca Kielc, spowodowana również wzrostem przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, przy jednoczesnym spadku średniego rocznego oprocentowania kredytów mieszkaniowych w porównaniu z rokiem poprzednim.

Zasób mieszkaniowy

W 2015 r. w Kielcach było 82 950 mieszkań ogółem tj. o 4 505 więcej niż w 2010 r. Utrzymany został trend wzrostowy zasobu mieszkaniowego zarówno w ujęciu nominalnym, jak i w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (wzrost wskaźnika nasycenia mieszkań z 412 do 419). Do użytku oddano jednak o 31,5% mniej nowych mieszkań niż w 2014 r. Przeciętna wielkość mieszkania w zasobie wyniosła 58,5 mkw. Wzrost zasobu mieszkaniowego przełożył się na wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę, która wynosi 24,5 mkw. tj o 0,4 mkw. więcej niż w 2014 r. Od 5 lat utrzymuje się na poziomie 3,3 przeciętna liczba izb w mieszkaniu ale spada z 2,6 do 2,4 przeciętna liczba osób w mieszkaniu.

W 2015 r. odnotowano niższą liczbę nowych pozwoleń na

budowę oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto niż liczbę mieszkań oddanych do użytkowania. W ubiegłym roku oddano do użytkowania ogółem 943 mieszkania tj o 434 mniej niż w 2014 r. w tym indywidualnych 160, spółdzielczych 102, na sprzedaż 650 i komunalnych 28. W 2015 r. w Kielcach funkcjonowało 15 spółdzielni mieszkaniowych, 754 wspólnoty mieszkaniowe i 27 kancelarii notarialnych.

Rynek pierwotny

W Kielcach średnie ceny ofertowe mieszkań na rynku pierwotnym w 2015 r. w porównaniu z poprzednim rokiem były w miarę stabilne, jedynie w drugim półroczu widoczna była niewielka tendencja wzrostowa. Ceny ofertowe na koniec roku były o 2,7% wyższe od obserwowanych na koniec 2014 r.

Średnie ceny sprzedanych mieszkań w 2015 r. w porównaniu do poprzedniego roku wzrosły na początku roku, następnie spadały w kolejnych kwartałach i lekko wzrosły na koniec roku (o 0,4% względem I kw. 2015 r.). Średnia cena ofertowa mkw. w IV kw. 2015 r. wynosiła 4878 zł, natomiast średnia cena transakcyjna mkw. 4620 zł.

Maksymalna cena mkw. mieszkania dopuszczonego do programu MDM dla Kielc wynosiła w IV kw. 2015 r. 4764 zł/mkw. i została ustalona na poziomie wyższym niż średnia cena transakcyjna na rynku pierwotnym.

Struktura ceny mkw. mieszkania nie zmieniła się. Koszty budowy mieszkania utrzymywały się na poziomie zbliżonym do poprzednich kwartałów. Według NBP szacunkowy koszt ziemi w cenie mkw. na IV kw. 2015 r. wyniósł 190 zł.

W porównaniu z IV kw. 2014 r. odnotowano niewielki spadek udziału kosztu ziemi w cenie transakcyjnej m kw. mieszkania na

rynku pierwotnym, tj. nastąpiło zmniejszenie z 4,2% do 4,1%.

W omawianym okresie utrzymywały się dobre wyniki sprzedaży mieszkań. W porównaniu do poprzedniego roku liczba transakcji kształtowała się na zbliżonym poziomie. Zarówno firmy deweloperskie, jak i spółdzielnie mieszkaniowe sukcesywnie realizowały kolejne etapy inwestycji oraz uruchamiały nowe, dobrze dostosowane do wymagań nabywców projekty inwestycyjne.

Budowa mieszkań na rynku pierwotnym była zdominowana przez 43 firmy deweloperskie, które operują na rynku nieruchomości w Kielcach. Ich udział w 2015 r. w liczbie mieszkań oddanych do użytkowania wyniósł 69%, mieszkań, których budowę rozpoczęto – 80%, a w przypadku wydanych pozwoleń na budowę mieszkań – 59%.

Struktura mieszkań oferowanych do sprzedaży na koniec 2015 r. w porównaniu do końca poprzedniego roku nie uległa większym zmianom – nadal największy udział mają mieszkania dwupokojowe (51%), o powierzchni 40-60 mkw. (52%).

Najchętniej kupowano mieszkania również dwupokojowe (56%, co oznacza wzrost udziału o 11%).

Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się mieszkania o powierzchni 40-60 mkw. (55%, spadek udziału o 1 %).

Rynek wtórny

W 2015 r. w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek średnich cen ofertowych i transakcyjnych na rynku wtórnym. Średnie ceny mieszkań będących w ofercie sprzedaży uległy niewielkim wahaniom oscylując wokół poziomu 4000 zł/mkw, na koniec roku były o 2,7% niższe od odnotowanych pod koniec 2014 r. Średnie ceny sprzedanych mieszkań były również niższe na koniec roku o 3,1%. Średnia cena ofertowa w IV kw. 2015 r. wyniosła 4035zł/mkw., natomiast średnia cena transakcyjna – 3589 zł/mkw.

Maksymalna cena mkw. mieszkania dopuszczonego do programu MDM dla Kielc wynosiła w IV kw. 2015 r. 3898 zł/mkw i została ustalona na poziomie wyższym niż średnia cena transakcyjna na rynku wtórnym.

W 2015 r. na rynku wtórnym w porównaniu do poprzedniego roku sprzedaż mieszkań znacząco wzrosła. Na co prawdopodobnie miał wpływ program MDM, który został rozszerzony o zakup mieszkań na rynku wtórnym.

Na rynku wtórnym w strukturze mieszkań oferowanych do sprzedaży na koniec 2015 r. w porównaniu z IV kw. 2014 r., nadal przeważają mieszkania o powierzchni 40-60 mkw. (48%) oraz dwupokojowe (42%). Zaobserwowano niewielki wzrost zainteresowania takimi mieszkaniami. Przedmiotem transakcji sprzedaży były najczęściej mieszkania o powierzchni 40-60 mkw. (49%) oraz mieszkania dwupokojowe (45%). Ponadto obserwujemy lekki wzrost udziału mieszkań trzypokojowych o powierzchni 60-80 mkw.

W Kielcach średnie stawki najmu mieszkania w IV kwartale 2015 r. (21,4 zł/mkw.) ukształtowały się na poziomie niższym niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku (22,9 zł/mkw.).

Lokalna specyfika rynku

W województwie świętokrzyskim w 2015 r. budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne koncentrowało się w Kielcach, w powiatach powstawały pojedyncze niewielki budynki, poza tym dominowało budownictwo jednorodzinne.

Kielecki rynek nieruchomości jest nasycony, wiele firm konkuruje ze sobą, zarówno na rynku pierwotnym jak i wtórnym, a dodatkowo pojawiają się firmy spoza regionu. Wynikiem czego oferta mieszkań jest szeroka i bardzo zróżnicowana pod względem cen jak i lokalizacji.

Ustalenie limitów cenowych programu MDM na poziomie wyższym niż średnie ceny transakcyjne na rynku pierwotnym i wtórnym powodowało, że znaczną część oferty mieszkaniowej można było nabyć przy wsparciu programu rządowego. Nadal największym zagrożeniem dla rynku nieruchomości mieszkaniowych w Kielcach pozostają niekorzystne prognozy demograficzne oraz niski poziom wynagrodzeń.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego według stanu na koniec 2015 r. obowiązywał na 17,5% powierzchni miasta. Procedurami związanymi ze sporządzaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wg stanu na koniec 2015 r. objęte zostało ponad 7,9% powierzchni miasta.

Wybrał i opracował MACIEJ SOLARZ

Na podstawie Raportu Narodowego Banku Polskiego z września 2016 r. o sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce w 2015 r.

Poprawa bezpieczeństwa w mieszkaniu

Czujnik czadu

Nawiązując do artykułu na łamach naszego kwartalnika o zagrożeniach i sposobach zapobiegania zatruciom jakie niesie działanie tlenku węgla (CO) potocznie zwanego czadem na organizm człowieka, w celu zwiększenia bezpieczeństwa i uzyskania pewności ostrzeżenia o zagrożeniu w pomieszczeniach gdzie może ono wystąpić np. kuchni, łazienki zaleca się stosowanie **detektorów tlenku węgla**.

Detektor CO analizuje skład powietrza w pomieszczeniu i po wykryciu przekroczenia zadanego stężenia automatycznie uruchamia alarm.

Ponad 30% lokali mieszkalnych Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej zostanie wyposażone w czujniki czadu, które nieodpłatnie administracja przekazuje mieszkańcom w ramach akcji poprawy bezpieczeństwa zorganizowanej i finansowanej przez Urząd Miasta Kielce.

Sygnalizator instaluje się w pomieszczeniach zamkniętych, w których istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się niebezpiecznego stężenia tlenku węgla.

Do prawidłowego działania nie wymaga żadnych dodatkowych urządzeń. Jest niewielki gabarytowo, zamknięty w jednej obudowie. Zastosowano w nim zawansowane technologicznie czujniki elektrochemiczny oraz elektroniczny układ sterujący, pozwalające na osiągnięcie wysokiego wskaźnika wykrywalności przy niewielkim poborze prądu.

Po wykryciu niebezpiecznego stężenia tlenku węgla w powietrzu, w określonym czasie urządzenie generuje alarm akustyczny i optyczny oraz wyświetla poziom niebezpiecznego stężenia na wyświetlaczu.

W przypadku zadziałania alarmu użytkownik powinien podjąć następujące czynności:

1. Jeśli alarm nastąpił w trakcie używania piecyka – opuścić łazienkę uprzednio wyłączając piecyk kapielowy.
2. Otworzyć drzwi oraz okna intensywnie przewietrzając pomieszczenie łazienki oraz całe mieszkanie.
3. Po przewietrzeniu lokalu i sprawdzeniu prawidłowości dopływu powietrza do mieszkania (nawietrzaki okienne) rozpocząć korzystanie z piecyka.

W przypadku ponownego zadziałania alarmu odłączyć trwale piecyk (nie używać piecyka do czasu usunięcia przyczyny alarmu).

4. Zgłosić zdarzenie do administracji osiedla w celu zbadania przez wykwalifikowany serwis przyczyn zadziałania czujnika czadu i ewentualnego usunięcia usterek powodujących uruchomienie alarmu czujnika.

5. Przewietrzyć mieszkanie po zadziałaniu alarmu gdy nie używano piecyka kapielowego (na skutek wstecznego ciągu lub innych przyczyn)

Wymienione czynności są zawarte w instrukcji obsługi czujnika czadu, która została przekazana użytkownikom wraz z urządzeniem.

Mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców Spółdzielni, apelujemy do Państwa o przestrzeganie przepisów pożarowych oraz korzystanie z lokalu zgodnie z prawem budowlanym i wymienionymi wyżej zaleceniami, a także o wykonywanie zaleceń wydawanych mieszkańcom po bieżących przeglądach instalacji gazowej oraz kanałów wentylacyjno-spalinowych.

GRZEGORZ KLIMEK

Egzekucja świadczeń pieniężnych ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu

Uproszczona procedura

W przypadku wykazania długotrwałej zwłoki w opłatach z tytułu eksploatacji i utrzymania lokalu i po uzyskaniu sądowego nakazu zapłaty lub wyroku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, spółdzielnia ma prawo wszcząć postępowanie komornicze. Skorzystanie z tego uprawnienia przyznaje art. 17¹⁰ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który jest wzorowany na art. 16 ustawy o własności lokali i do niego odsyła.

Począwszy od 15 stycznia 2003 r. przepisy te umożliwiają również spółdzielniom mieszkaniowym wystąpienie do sądu w celu nakazania współuprawnionym do lokalu egzekucji długu poprzez sprzedaż tego prawa w drodze licytacji na podstawie ogólnej regulacji określonej w przepisach kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji z nieruchomości (z własnościowego prawa do lokalu).

Spółdzielnia chcąc prowadzić egzekucję świadczenia pieniężnego z własnościowego prawa do lokalu dłużnika, musi uprzednio uzyskać orzeczenie sądu na podstawie art. 16 ustawy o własności lokali w związku z art. 27 ust. 5 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, nakazujące sprzedaż mieszkania w drodze licytacji komorniczej.

Sąd Najwyższy w dniu 27 sierpnia 2015 r. podjął jednak uchwałę (sygn.akt III CZP 42/15), iż „dopuszczalna jest egzekucja świadczeń pieniężnych ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w zasobach spółdzielni mieszkaniowej będącej wierzycielem, bez uzyskania orzeczenia sądu o jego sprzedaży w drodze licytacji na podstawie przepisów kpc o egzekucji z nieruchomości, o których mowa w art. 17¹⁰ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w związku z art. 16 ust. 1 o własności lokali”.

Zatem Sąd Najwyższy jednoznacznie rozstrzygnął, iż tytuł wykonawczy obejmujący należności zaległe za opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na dany lokal, stanowi samodzielną podstawę prawną do wystąpienia spółdzielni do komornika o egzekucję długu ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu dłużnika. Nie jest więc potrzebne orzeczenie sądu o sprzedaży prawa do tego lokalu w drodze licytacji.

Przypis ten stosuje się odpowiednio wobec osób, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu bez względu na to czy są członkami spółdzielni czy też przysługuje im prawo odrębnej własności lokalu w budynkach znajdujących się w zasobach spółdzielni mieszkaniowej.

(MaS)

Tylko jedna trzecia odkłada do 250 zł miesięcznie

Polacy nie oszczędzają

35 proc. społeczeństwa nie jest w stanie miesięcznie nic zaoszczędzić, a taki sam odsetek odkłada do 250 zł, zaś 3 proc. Polaków gromadzi powyżej 500 zł - wynika z badania przedstawionego w środę przez Związek Banków Polskich i TNS.

Z badania poświęconego sposobom oszczędzania w polskim społeczeństwie, firmowanego przez ZBP i TNS wynika, że dla 40 proc. Polaków poczucie bezpieczeństwa daje 10 tys. zł oszczędności, a 17 proc. nie wie, ile musi odłożyć, by czuć się bezpiecznie.

Jak poinformowano, 34 proc. gospodarstw domowych uprawnionych do świadczeń z programu 500+ wydaje wszystkie te pieniądze, a 16 proc. nie jest w stanie ocenić, na co je przeznacza.

Poza tym, 51 proc. respondentów przeznacza pieniądze z 500+ na cele związane z edukacją, 49 proc. na wydatki bieżące, 23 proc. na wydatki związane ze zdrowiem, 15 proc. na dobra konsumpcyjne, 11 proc. na kulturę i podróże, 8 proc. na dobra trwałego użytku, 7 proc. na wydatki mieszkaniowe, 5 proc. na samochód.

Z badania wynika także, że 26 proc. społeczeństwa nie wie, czy odkłada cokolwiek w perspektywie długoterminowej, a kolejne 37 proc. nic nie oszczędza długoterminowo.

Spośród tych co oszczędzają, 36 proc. robi to „na wszelki wypadek, na czarną godzinę”, 29 proc. na dobra trwałego użytku (agd, rtv, samochód), 24 proc. na wakacje, 18 proc. na zabezpieczenie przyszłości i zdrowie, a 17 proc. na dobra konsumpcyjne.

Źródło: Codzienny Serwis Informacyjny PAP
mp/Kurier PAP

Będą zmiany i większy nadzór nad stacjami

Okresowe badanie pojazdów

Rząd przygotowuje zmiany w stacjach kontroli pojazdów. Co się ma zmienić?

- Wzrośnie opłata za badanie samochodu osobowego z 99 zł obecnie na około 126 zł,

- Opłatę trzeba będzie wносить przed wykonaniem przeglądu niezależnie czy samochód będzie dopuszczony do ruchu. Teraz płaci się po przeglądzie.

- Diagnostyci będą wykonywać zdjęcia nanych samochodów, na dowód, że był on na danej stacji i w jakim był stanie.

- Kierowca zapłaci za przegląd o 100% więcej, jeżeli ważność poprzedniego badania technicznego wygaśa. Jeżeli termin badania przekroczony zostanie o 30 dni, kierowca nie będzie mógł już skorzystać z usług „standardowej” stacji kontroli pojazdów.

Dla zapominalskich oraz do sprawdzenia pojazdów przewożących niebezpieczne ładunki, zostaną utworzone stacje Transportowego Dozoru Technicznego, (po jednym w każdym województwie), które mają również regularnie kontrolować Stacje Kontroli Pojazdów. Karą za spóźnione badanie będzie podwójna opłata za badanie plus koszt dojazdu do odległej, państwowej stacji TDT,

- Zlikwidowane zostanie zjawisko tzw. „wycieczek” od stacji do stacji, aż kierowcy uda się uzyskać pieczętkę w dowodzie rejestracyjnym,

- Ograniczony zostanie problem jazdy bez ważnych badań. Zmiany mają wejść w życie w 2018 r.

(MaS)

źródło: Tygodnik MOTOR Nr. 43/2016 z 24.10.2016 r.

Stawki opłat za użytkowanie mieszkań zależne od Spółdzielni w 2017 r.

Wysokość przyszłorocznych kosztów została oszacowana na bazie planowanej ich realizacji w 2016 r., zweryfikowanej o prognozowany wskaźnik inflacji w wysokości 101,3% (wg założeń projektu budżetu państwa na 2017 r.). Uwzględniono planowane w poszczególnych nieruchomościach nadwyżki z eksploatacji i utrzymaniu nieruchomości mieszkaniowych na koniec 2016 r. oraz wpływy odsetek za nieterminowe wpłaty należnych opłat za mieszkania. W przychodach nie uwzględniono dofinansowania eksploatacji z zysku wypracowanego za 2016 r. W związku z brakiem dofinansowania przychodów z eksploatacji i utrzymaniu nieruchomości środkami z zysku wypracowanego za 2015 r. stawki opłat eksploatacyjnych dla członków niebędących członkami ustalono na takim samym poziomie co dla członków spółdzielni.

Uwzględniając powyższe **stawki eksploatacji w nieruchomościach mieszkaniowych** za użytkowanie lokali mieszkalnych od **1,60 zł/m²/m-c** do **2,41 zł/m²/m-c**, w Bielinach **1,00 zł/m²/m-c** zaś Bodzentynie **1,12 zł/m²/m-c**.

Średnia stawka dla 73 nieruchomości wynosi 1,78 zł/m²/m-c i w porównaniu do 2016 r. zwiększyła się o 0,02 zł/m²/m-c

Stawki eksploatacji zwiększono w 13 nieruchomościach, w których przewidywano na koniec 2017 r. wynik ujemny w wysokości wyższej niż - 0,15 zł/m²/m-c i równocześnie stawka kosztowa znacznie odbiegała od stawki obecnie obowiązującej. Stawki w tych nieruchomościach były zaniżone na skutek rozliczania nadwyżek z lat ubiegłych.

Stawki opłat eksploatacyjnych w **nieruchomościach mieszkaniowych** w roku zmieniono w następujący sposób:

- **zwiększono opłaty** w 13 nieruchomościach :

podwyżka opłat o 0,10 zł/m²/m-c – 5 nieruchomości

podwyżka opłat od 0,11 zł/m²/m-c do 0,20 zł/m²/m-c – 6 nieruchomości

podwyżka opłat o 0,22 zł/m²/m-c – 2 nieruchomości

- pozostawiono opłaty **na niezmiennym poziomie** w 60 nieruchomościach.

Fundusz remontowy w 2016 r. został dofinansowany częścią zysku wypracowanego w 2015 r. w kwocie 491.098,14 zł, co w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej mieszkań zajmowanych przez członków spółdzielni wynosi 0,14 zł/m²/m-c. W związku z powyższym osoby, które nie są członkami KSM będą obciążone odpisem na fundusz remontowy zasobów lokalowych na 2017 r. wyższym o kwotę 0,14 zł/m²/m-c od członków.

W rezultacie **odpisy na remonty w zasobach lokalowych KSM** kształtować się będą następująco:

- **1,55 zł/m²/m-c dla członków** Spółdzielni zamieszkałych w zasobach kieleckich i w Bodzentynie,

- **1,69 zł/m²/m-c dla osób które nie są członkami KSM** zamieszkałych w zasobach kieleckich i w Bodzentynie,

- **0,30 zł/m²/m-c dla członków** Spółdzielni (użytkowników mieszkań przy ul. Warszawskiej 49),

- **0,44 zł/m²/m-c dla osób które nie są członkami** Spółdzielni (użytkowników mieszkań przy ul. Warszawskiej 49),

- **1,35 zł/m²/m-c dla członków** w Bielinach przy ul. Starowiejskiej 23,

- **1,49 zł/m²/m-c dla osób które nie są członkami** w Bielinach przy ul. Starowiejskiej 23,

- **1,25 zł/m²/m-c dla członków** Spółdzielni w Bielinach przy ul. Starowiejskiej 25,

- **1,39 zł/m²/m-c dla osób które nie są członkami** Spół-

dzielni. w Bielinach przy ul. Starowiejskiej 25.

Opłaty za korzystanie z dźwigów osobowych zwiększono w 3 nieruchomościach, a w 16 nieruchomościach pozostawiono bez zmian i będą kształtować następująco:

- **5,00 zł/** 1 osobę/m-c w 9 nieruchomościach,

- **5,50 zł/** 1 osobę/m-c w 4 nieruchomościach,

- **6,00 zł/** 1 osobę/m-c w 4 nieruchomościach,

- **6,50 zł/** 1 osobę/m-c w 1 nieruchomości,

- **0,10 zł /m²/m-c** Warszawska 49.

Jednocześnie przypomina się, że podobnie jak w roku 2015 z opłat za eksploatację dźwigów wyłączeni są członkowie Spółdzielni dysponujący spółdzielczym prawem do lokalu (lokatorskie lub własnościowe) zamieszkujący partery, a członkowie Spółdzielni ze spółdzielczym prawem do lokalu mieszkujący na I piętrze wnoszą opłaty w wysokości 50%.

Najemcy lokali mieszkalnych i osoby, które nie są członkami spółdzielni oraz właściciele lokalu z prawem odrębnej własności, którzy są lub nie są członkami wnoszą opłaty za dźwig w pełnej wysokości, bez względu na położenie zajmowanego mieszkania.

Nieruchomości garażowe

Stawki eksploatacji w 19 nieruchomościach garażowych ustalono w wysokości wynikającej z przewidywanych kosztów na 2017 r. (indywidualne dla każdej nieruchomości garażowej).

Stawki **opłat eksploatacyjnych za użytkowanie garażu** (netto) od 1 stycznia 2017 r. kształtować się będą od **0,67 zł/m²/m-c** do **1, 00 zł/m²/m-c** i uległy one następującym zmianom:

- **zwiększono opłaty** w 5 nieruchomościach garażowych

podwyżka opłat o 0,22 zł/m²/m-c – 1 nieruchomość

podwyżka opłat o 0,09 zł/m²/m-c – 1 nieruchomość

podwyżka opłat o 0,04 zł/m²/m-c – 3 nieruchomości

- **zmniejszono opłaty** w 10 nieruchomościach garażowych

obniżka opłat o 0,22 zł/m²/m-c – 2 nieruchomości

obniżka opłat o 0,20 zł/m²/m-c – 6 nieruchomości

obniżka opłat o 0,19 zł/m²/m-c – 1 nieruchomość

obniżka opłat o 0,13 zł/m²/m-c – 1 nieruchomość

- pozostawiono opłaty **na niezmiennym poziomie** w 4 nieruchomościach garażowych.

Szczegółowe stawki opłat obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. dla poszczególnych nieruchomości mieszkaniowych i garażowych będą dostępne od nowego roku na stronie internetowej www.ksm.pl

HALINA JANUSZEK

Numery telefonów

Administracje osiedli

AO „Zagórska-Północ”, ul. L. Wawrzyńskiej 20, tel. 041 34 16 700

AO „Zagórska-Południe”, ul. Zagórska 42, tel. 041 34 16 560

AO „Sady”, ul. Wojewódzka 2, tel. 041 34 16 520

AO „Sandomierskie”, ul. Ceglana 14 tel. 041 34 16 760

ZEC, ul. Konarskiego 16, tel. 041 34 15 500 (awaria c.o.)

Zakład Ciepły KSM

tel. 041 34 15 500 biuro ul. Konarskiego

tel. 041 34 15 580 zgłoszenia tylko w sezonie grzewczym

tel. 041 34 16 540 – ZEC ul. Wojewódzka 2

tel. 041 34 16 790 – ZEC ul. Ceglana 14

Uciążliwy sąsiad

Co zrobić, gdy sąsiad narusza powszechnie przyjęte normy życia w budynku wielorodzinnym: nadużywa alkoholu, w jego mieszkaniu trwają nieustające balangi, głośnie muzyka, jest agresywny, napastliwy i wulgarny, wali pięściami i kopie drzwi sąsiadów, jest nalogowym zbieraczem śmieci, które gromadzi w mieszkaniu, a ich masa zagraża bezpieczeństwu mieszkańców, nie wnosi opłat za korzystanie z mieszkania, pies wyje i szczeka zakłócając ciszę nocną itp. Komu się poskarżyć na dokuczliwe zachowanie takiego sąsiada.

Gdy mamy do czynienia z agresywnym, pijanym mieszkańcem, zakłócającym innym mieszkańcom mir domowy, należy mu powiedzieć (jeśli się oczywiście nie boisz), że awanturując się łamie prawo. Jeżeli to nie pomoże trzeba zwać policję lub straż miejską. Takie zachowanie narusza bowiem powszechnie przyjęte normy, a konsekwencje ich naruszania reguluje Kodeks wykroczeń. Może to się skończyć dla sprawcy karą grzywny, aresztu lub nawet ograniczeniem wolności. Gdy interwencje mieszkańców rozsierzają jednak agresora i ten staje się coraz bardziej agresywny i wulgarny, najlepiej skierować sprawę do prokuratora. Gdyby prokurator umorzył sprawę, można napisać prywatny akt oskarżenia.

Jeśli uciążliwy sąsiad jest posiadaczem spółdzielczego lokatorskiego prawa do mieszkania, Zarząd Spółdzielni może podjąć postępowanie o pozbawienie go członkostwa. Konsekwencją tego jest utrata prawa do mieszkania i uciążliwy lokator będzie musiał się wyprowadzić. Gdy tego nie zrobi spółdzielnia występuje do sądu z wnioskiem o eksmisję z tego mieszkania i nie ma obowiązku zapewniania sprawcy lokalu zastępczego. Aby przekonać sąd, że eksmisja jest uzasadniona, trzeba dostarczyć

dowody na ekscesy lokatora np.: notatki o interwencjach policji czy straży miejskiej, nagrania libacji i awantur, zdjęcia itp.

Jeżeli zaś trudny lokator posiada mieszkanie, które ma status spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub prawa odrębnej własności, wtedy spółdzielnia może wszcząć procedurę nakazu sprzedaży tego mieszkania w drodze licytacji. Kwestię zakłócania np: ciszy nocnej reguluje 51 artykuł Kodeksu wykroczeń: par. 1: „Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

Par. 2: „Jeżeli czyn ten ma charakter chuligański lub sprawca dopuszcza się go, będąc pod wpływem alkoholu, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

Rodzicom i Dziadkom

*Mówiąc źle o młodzieży,
Bo i złą można spotkać,
Pamiętać wszak należy,
Że wiele ma po przodkach.*

Stefan Kabziński

Policja i Straż Miejska może nałożyć mandat na osoby zarówno za incydentalne, jak i uporczywe zakłócanie ciszy nocnej. W przypadku wezwania o zakłócenie ciszy nocnej policjanci dają na ogół najpierw pouczenie. Jeśli osoba, w stosunku do której przyjęte zostało zgłoszenie, zlekceważy reprimendę funkcjonariuszy, może zostać ukarana mandatem w wysokości nawet do 200 zł.

W przypadku imprezy organizowanej w domu mogą je otrzymać wszyscy jej uczestnicy, nie tylko właściciel mieszkania. Jeśli funkcjonariusze nie zostaną wpuszczeni do mieszkania, mogą wystosować wniosek do sądu grodzkiego. Wtedy też jego lokatorzy muszą zapłacić grzywnę.

W niektórych przypadkach zasądzany jest nawet areszt. Oskarżony trafia za kratki na okres od 5 do 30 dni. Świadcami w sprawie są policjanci albo osoba, która zgłosiła zakłócenie ciszy nocnej.

(MAS)

W przyszłym roku wodomierze z odczytem radiowym

Zgodnie ze znowelizowanym Regulaminem rozliczania kosztów dostawy wody i odprowadzenia ścieków oraz montażu wodomierzy w lokalach KSM planuje w 2017 r. wymianę wodomierzy na wodomierze z odczytem radiowym w następujących wytypowanych 33 budynkach.

Wykonawcą robót będzie Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe ECO-THERM Stanisław Matys ul. Podklasztorna 103a Kielce wyłonione w wyniku przetargu w 2016 r.

Do wymiany zastosowane zostaną wodomierze DN 15 APATOR POWOGAZ Smart + JS $Q_3=1,6 m^3/h$ z modułami radiowymi.

Przewidywany termin wykonania prac planowany jest na przełomie I i II kwartału 2017 r.

O terminach realizacji wymiany wodomierzy mieszkańcy zostaną poinformowani ogłoszeniami umieszczonymi na klatkach w budynkach z tygodniowym wyprzedzeniem.

Informacja zostanie umieszczona również na stronie internetowej www.ksm.pl.

Wykonanie prac przewiduje się w dwóch terminach. W przypadku nie udostępnienia mieszkania w wyznaczonych dwóch

terminach, użytkownik zostanie obciążony dodatkową opłatą w wysokości 30 zł (brutto) za wykonanie prac w kolejnym terminie.

Mieszkanie, w którym z winy użytkownika nie będzie możliwa wymiana wodomierzy traktowane będzie jak lokal nieopomiarowany.

Koszt wymiany jednej sztuki wodomierza wyniesie 98,00 zł brutto.

Rozliczenie kosztów wymiany wodomierzy nastąpi po ich zamontowaniu i odbiorze. Każdy użytkownik otrzyma fakturę za wymianę wodomierzy, którą należy uregulować jednorazowo lub w równych ratach do 31.12.2017 r.

Użytkownikom, którzy gromadzili (poprzez wpłaty 1,50 zł/mc) kwoty przewidziane na legalizację wodomierzy, zostaną one uwzględnione w rozliczeniu faktury za wymianę wodomierza.

Warunkiem przystąpienia do wymiany wodomierzy jest brak zaległości z tytułu opłat czynszowych.

Użytkownicy, którzy mają zaległości zostaną poinformowani z wyprzedzeniem o konieczności dokonania przedpłaty na konto Spółdzielni za wymianę wodomierza.

Mieszkańcy budynków przewidzianych do wymiany wodomierzy w 2017 r., którzy nie posiadają opomiarowania wody w lokalu będą mogli podjąć decyzję o montażu wodomierza z odczytem radiowym na warunkach określonych w przekazanej indywidualnej korespondencji.

GRZEGORZ KLIMEK

Majówka na Sadach

Po raz drugi, 21 maja br. Rada Osiedla „Sady”, OKK „Polonez” i Administracja Osiedla „Sady” zorganizowały Rodzinny Festyn Osiedlowy „Majówka na Sadach”.

Gospodarzem festynu był pan Piotr Kowalczyk Przewodniczący Rady Osiedla, imprezę prowadziła Ewa Kraska, kierownik klubu „Polonez”. Sześciogodzinny program był bardzo bogaty. Po powitaniu mieszkańców przez p. Piotra Kowalczyka rozpoczęły się występy zespołów wokalnych i instrumentalnych. Jako pierwszy wystąpił zespół „Rodan” przedstawiając swoje autorskie utwory rockowe.

Nasz dzielnicowy Marcin Wzorek bardzo aktywnie włączył się w organizację festynu wspólnie z policjantami z Wydziału Ruchu Drogowego i Strażą Miejską, prowadząc w formie zabawy dostosowanej do wieku dzieci zajęcia z zasad ruchu drogowego, udzielania pierwszej pomocy oraz zajęcia w radiowozie policyjnym i z motocyklem oraz znakowanie rowerów.

Radość dzieci biorących udział w zajęciach udzieliła się rodzicom – wspólnie świetnie się bawili i myślę, że sporo nauczyli.

Dla dorosłych mieszkańców dużą atrakcją był występ Big Bandu z Państwowej Szkoły Muzycznej prowadzony przez p. Marcina Stojka. Grupa ta to pełen pasji i entuzjazmu zespół wokально-instrumentalny składający się z młodych muzyków. Za 45 minutowy koncert mieszkańcy osiedla podziękowali wykonawcom i prowadzącemu długimi brawami.

W czasie festynu wystąpiły również młode wokalistki z klubu „Polonez” – Kasia Lange i Paulina Molenda oraz chór seniora „Kukułki” z wokalistą p. Kazimierzem Ratuskim. Zaśpiewali oni 9 utworów, które zostały przyjęte z podziwem. Mieszkańcy indywidualnie gratulowali naszym wykonawcom.

Uczestnicy festynu wspólnie śpiewali znane i lubiane piosenki z okresu powojennego wykonane w sposób profesjonalny przez zespół wokalny „Tu i teraz” z Uniwersytetu III wieku. Owacyjnie był przyjęty występ zespołu folklorystycznego z Masłowa II. Piękne panie w strojach regionalnych wykonały kilka piosenek śpiewanych gwarą świętokrzyską, które nuciła z nimi cała widownia. Zespół podobał się bardzo i poproszony był przez uczestników o bis. -Obiecali, że za rok do nas również przyjadą. Festyn zakończył występ zespołu rockowego „Rodan”.

Oprócz występów wokalnych i muzycznych na terenie placu i boiska przed blokiem 47 odbywały się imprezy towarzyszące festynowi takie jak: dziecięce rozgrywki piłkarskich czwórek, konkurencje zręcznościowe oraz plastyczne dla dzieci zorganizowane i poprowadzone przez pracowników Klubu Polonez. Pokazy fryzjerskie i makijażu uczniów Szkoły Zasadniczej „Awans” w Kielcach, stoisko z watą cukrową i zabawkami. Spo-

wą atrakcją dla dzieci był autobus ze Świętokrzyskiego Centrum Kształcenia Młodzieży i Dorosłych „Uniwerek”, który mogły zwiedzać do woli. Mieszkańcy delektowali się zdrowym pieczywem pana Waldemara Wasińskiego. Członkowie Rady Osiedla i pracownicy Administracji „Sady” częstowali uczestników festynu kielbaskami i kaszanką z grilla podarowanymi przez Zakłady Mięsne „Polstan” z Pijanowa. Wszyscy degustowali smaczny smalec wiejski przekazany przez p. Krzysztofa Tracza ze sklepu „Świnka” z chlebkiem z piekarni „Dom Chleba” ze Skarżyska-Kamiennej. Sklepy te znajdują się na terenie naszego osiedla. Występującym zespołom wokalnymi i instrumentalnymi oraz właścicielom sklepów, które ufundowały poczęstunek dla zgromadzonych na uroczystości mieszkańców oraz fundatorom nagród dla dzieci takim jak: Drukarni „Duet” i Pani Janinie Białek Przewodniczący Rady Osiedla Pan Piotr Kowalczyk wyraził swoją wdzięczność i wręczył pisemne podziękowania.

Na naszym osiedlowym festynie wszyscy się świetnie bawili w miłej i serdecznej atmosferze.

EWA KRASKA

W Polsce jest najmniej lekarzy na 1000 mieszkańców

Hiszpanie dożywają 83 lat, my – 78

Polska jest wśród krajów UE o najniższych wydatkach na ochronę zdrowia oraz z najniższą liczbą lekarzy przypadającą na tysiąc mieszkańców - wynika z opublikowanego w środę raportu Komisji Europejskiej i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Według raportu oczekiwana średnia długość życia mieszkańców Europy wzrosła od 1990 r. o prawie siedem lat: z 74,2 do 80,9 roku w 2014 r. Kobiety żyją średnio 83,6 roku, a mężczyźni 78,1.

Mieszkańcy Europy Zachodniej często cieszą się dłuższym życiem niż mieszkańcy Europy Środkowej i Wschodniej. Podczas gdy Hiszpanie, Włosi i Francuzi dożywają średnio około 83 lat, to Rumuni, Bułgarzy, Litwini i Łotysze - ok. 75. Według raportu w Polsce średnia długość życia to 77,8 roku.

Systemy opieki zdrowotnej muszą być też bardziej stabilne i dostosowane do zmian demograficznych - oceniają autorzy raportu. W całej UE odsetek ludności w wieku powyżej 65 lat wzrósł z mniej niż 10 proc. w 1960 r. do prawie 20 proc. w 2015 r. i przewiduje się, że do 2060 r. wzrośnie on do niemal 30 proc.

Wydatki na ochronę zdrowia w przeliczeniu na jednego mieszkańca wzrosły w UE tylko o 0,7 proc. w latach 2009-15, co w dużej mierze było wynikiem kryzysu finansowego i gospodarczego.

Spośród krajów UE najwięcej na ten cel przeznaczają się w Luksemburgu - 6 023 euro na jednego mieszkańca, a najmniej w Rumunii - 816 euro rocznie. W Polsce wydatki te sięgają 1 259 euro rocznie na jednego mieszkańca; mniej w UE przeznaczają na ten cel jedynie Chorwacja, Bułgaria, Łotwa i Rumunia.

Od 2000 r. liczba lekarzy na tysiąc mieszkańców zwiększyła się niemal we wszystkich państwach UE, średnio o 20 proc. (z 2,9 lekarza na 1000 mieszkańców w 2000 r. do 3,5 lekarza w 2014 r.). Jednak liczba lekarzy specjalistów wzrosła bardziej niż liczba lekarzy ogólnych, a więc obecnie w krajach UE na jednego lekarza ogólnego przypada ponad dwóch lekarzy specjalistów. W wielu państwach UE problemem są różnice w dostępie do lekarza między regionami.

Według raportu w Polsce na tysiąc mieszkańców przypada 2,3 lekarza, najmniej w UE.

Z Brukseli Anna Widzyk
wk/Kurier PAP

– Dobra dieta i wino do obiadu to gwarancja dobrej kondycji – mówią Hiszpanie. Zdjęcie Kazimierz Skup

Życie coraz dłużej

W 2015 r. w Polsce mężczyźni żyli przeciętnie 73,6 lat, natomiast kobiety 81,6 lat - poinformował GUS. W porównaniu z 1990 r. żyjemy jednak dłużej odpowiednio o 7,4 i 6,4 lat. Mężczyźni żyją najkrócej w woj. łódzkim.

W Polsce, podobnie jak w innych krajach, występuje nadumieralność mężczyzn, jednak skala tego zjawiska jest znacznie wyższa. Mimo, iż w latach 90. różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn malała (w 1991 r. - 9,2 lat; w 2001 - 8,2), nowa dekada przyniosła wzrost tej wartości do 8,7 - w latach 2006-2008. Obecnie różnica ta wynosi 8 lat.

W 2015 r. przeciętne trwanie życia mężczyzn zamieszkałych w miastach wynosiło 74 lata, tj. o rok więcej niż mężczyzn na wsi, natomiast mieszkanki miast żyły średnio 81,5 lat, czyli o 0,2 roku krócej niż kobiety na wsi. Obecnie w miastach kobiety żyją o 7,5 lat dłużej niż mężczyźni (w 1991 r. - prawie 9; w 2001 - 7,8), natomiast na wsi o 8,7 lat (w 1991 r. - 9,7, w 2001 - 8,8).

Najdłużej w Krakowie i Warszawie

Nadal utrzymuje się duże regionalne zróżnicowanie przeciętnego trwania życia. W województwie łódzkim średnia długość trwania życia mężczyzn jest najkrótsza w Polsce – w 2015 r. wynosiła 71,4 lat. Jest to o 3,7 roku mniej niż w województwie małopolskim, które od lat jest wiodącym pod względem długości trwania życia.

Zróżnicowanie średniego trwania życia kobiet w przekroju wojewódzkim jest mniejsze – maksymalna różnica wynosi 2,3 roku. Najkrócej żyją mieszkanki województwa śląskiego i łódzkiego - 80,3 i 80,4 lat. Wiek co najmniej 82,5 lat dożywają kobiety mieszkające w województwie podkarpackim i podlaskim.

W ubiegłym roku najkorzystniejsze parametry trwania życia zanotowano w Krakowie i w Warszawie (mężczyźni powyżej 76 lat, kobiety powyżej 82 lat). Na tle tych miast bardzo niekorzystnie wypada Łódź i podregion katowicki.

Przeciętne trwanie życia mężczyzn w tych podregionach jest krótsze od średniej dla miast odpowiednio o 2,8 i 2,0 lata, zaś kobiet o 1,9 i 2,6 lat.

3400 zł miesięcznie od ZUS

Ponad 3,4 tys. zł brutto to wysokość honorowego świadczenia, które ZUS co miesiąc wypłaca każdemu, kto skończył 100 lat.

W Polsce żyje dziś 2,3 tys. stulatków, a ich liczba z każdym rokiem rośnie. W 2013 r. ZUS na świadczenia honorowe wydał 76,5 mln zł; w 2035 r. ma to być ponad 626 mln zł.

Tzw. honorowe świadczenie otrzymują z urzędu, bez składania dodatkowych wniosków, wszyscy, którzy ukończyli 100 lat. Jest ono wypłacane dożywotnio.

W przypadku osób, które nigdy nie były zatrudnione, niezbędne jest złożenie wniosku z dokumentem potwierdzającym datę urodzenia. W Polsce żyje dziś 2,3 tys. osób, które otrzymują świadczenia honorowe. Według statystyk ZUS z roku na rok ta liczba jest większa. W 2007 r. żyło w Polsce 1,4 tys. stulatków, a w 2035 r., według prognoz ZUS, będzie ich 9,7 tys.

Liczba wypłaconych świadczeń honorowych wzrosła od 2009 r. niemal dwukrotnie.

Źródło: GUS/Centrum Prasowe PAP/mp/Kurier PAP

Przeprawa w Czerwińsku wojsk króla Jagiełły

Na pokonanie Krzyżaków pod Grunwaldem złożyły się dwa podstawowe elementy:

- znakomita strategia prowadzenia wojny do czasu oblężenia Malborka, w którym element zaskoczenia był decydujący.
- stworzenie koalicji antykrzyżackiej z udziałem Litwinów, Żmudzinów, Rusinów, Białorusinów, Mołdawian co dało liczącą przewagę pod Grunwaldem – przeciwko 38. tys. wojsk krzyżackich wystąpiło 44 tys. wojsk sprzymierzonych pod wodzą króla Władysława Jagiełły.

Wojna z Krzyżakami rozpoczęła się w 1409 r. Król Jagiełło w lipcu tegoż roku wysłał do Malborka posłańców, którzy zawieźli propozycję negocjacji celem uniknięcia licznych napadów wojsk krzyżackich na terytorium Polski.

W odpowiedzi Krzyżacy powiadomili o natychmiastowym przystąpieniu do wojny z Polską, stosując taktykę prowadzenia wojny podjazdowej (dała ona efekty w walce ze Żmudzią).

I tak w niedługim czasie zajęli Bydgoszcz, organizowali liczne wypadki na tereny prawobrzeżne Księstwa Mazowieckiego, Wielkopolskiego wraz z Poznaniem sięjąc strach, płoch i zniszczenie.

Myśl o wojnie z Krzyżakami pojawiła się w obozie Jagiełły ok. dwa lata przed bitwą.

Większość narad i obrad odbywała się na zamku Królewskim w Chęcinach. To tutaj zapadła decyzja o budowie w Czerwińsku tzw. mostu łyżwowego (dziś nazwanego pontonowym), który zapewnił strategiczną przewagę dzięki szybkiemu i niespodziewanemu przekroczeniu Wisły. Miejsce przeprawy było zarazem bezpieczne i dostatecznie blisko terenu walki.

Nadzór nad przygotowaniem przeprawy powierzono staroście radomskiemu Dobrogostowi Czarnemu herbu Nałęcz z Odrzywołu. Pomysłodawcą budowy mostu łyżwowego i jego konstruktorem był mistrz Jarosław z Kozienic uznany w historii Polski za największego konstruktora.

Przygotowania do przeprawy trwały ok. pół roku. W tym czasie w Puszczy Kozienickiej pod bezpośrednim nadzorem mistrza Jarosława wykonano 168 łodzi nazywanych wówczas łyżwami, 500 belek długości 9 m, 500 m sześć. drewna, 2500 desek o dł. 3,5 m. Każda łódź miała 5 m. długości, 1,5 m szerokości, jeden metr wysokości, maksymalne zanurzenie 0,7 m, wyporność łodzi ok. 3,6 tony. Łącznie do budowy mostu zużyto 1200 metrów sześć. dębiny.

Stabilność mostu zapewniało 400 kotwic, co w głównej mierze zapobiegło spłynięciu członów mostu i jego samego z wartkim nurtem Wisły. Wybór puszczy nad Wisłą był nieprzypadkowy, ponieważ tutaj było najlepsze drewno, dawała ona osłonę przed penetracją znakomitego wywiadu Krzyżackiego, a rzeka zapewniała jego szybki transport w rejon przeprawy.

Wybór Czerwińska na miejsce przeprawy też nie był przypadkowy. Osłonę koncentracji wojsk na lewym brzegu Wisły dawała Puszcza Kampinoska, a odległość od wroga była wystarczająca.

Uchwała o miejscu spotkania wojsk sprzymierzonych i budowie mostu „nigdy przedtem nie oglądanego” zapadła 30 września 1409 roku w Brześciu, na spotkaniu Królów Witolda i Władysława Jagiełłów.

Most o długości 500 metrów zbudowano pod nadzorem mistrza Jarosława w ciągu 8 godzin dnia 26 czerwca 1410 roku z wcześniej zespolonych ze sobą kilku łodzi, a jezdnię pokryto faszyną.

Król Jagiełło 27 czerwca wyruszył z Kozłowa Biskupiego (na południe od Sochaczewa) i przekroczywszy Wisłę rozbił obóz w miejscowościach na północ od Czerwińska.

Przeprawa wojsk odbyła się bardzo sprawnie i trwała zaledwie 48 godzin, w tempie 3 km na godzinę, a długość kolumny wynosiła 140 km. Organizację przeprawy przygotował i nadzorował specjalny oddział wojsk królewskich. Łącznie z miejsc koncentracji wojsk głównie w miejscowościach Śladów i Kromnów przeprawiło się 18 tys. jazdy konnej, 4 tys. piechoty, ok. 30 dział, 8 tys. ludzi zaopatrzenia. Wojska sprzymierzonych pod wodzą Witolda po przekroczeniu Narwi w Pułtusk w dniu 29 czerwca podążyły w kierunku Czerwińska gdzie 2 lipca królowie uzgodnili dalsze działania wojenne.

3 lipca w południe król Jagiełło jako głównodowodzący wojsk sprzymierzonych wyruszył z obozu pod Czerwińskiem na spotkanie z wrogiem.

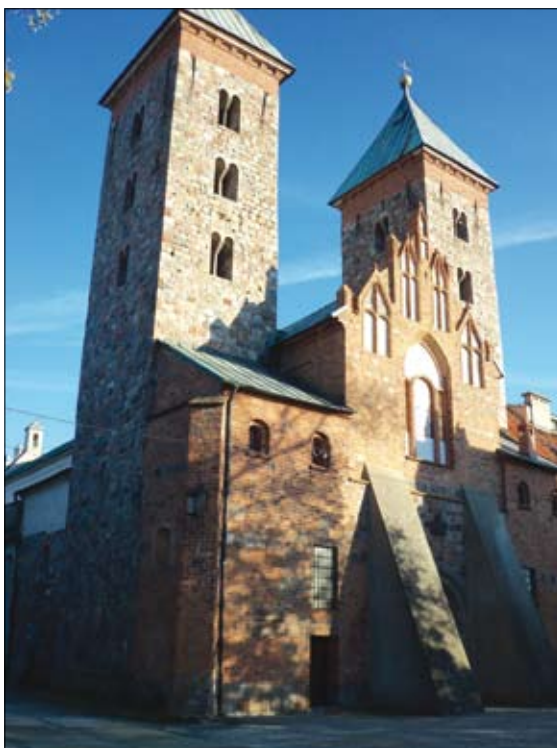
Zbudowanie mostu i przeprawa wojsk na prawy brzeg Wisły w niewiarygodnie krótkim czasie wywołało niedowierzanie w obozie krzyżackim. Mistrz zakonu Ulrich von Jungingen relacje świadków przeprawy uznał „za zupełnie nieuzasadnione, zawierające cechy kłamstwa”, wcześniej zaś wywiad doniósł, że rycerstwo polskie błędzi po lewobrzeżnej Wiśle nie mogąc się przeprawić.

Most po przeprawie natychmiast rozebrano i spławiono do Płocka. Zwycięska armia przeprawiła się tym mostem we wrześniu 1410 r. na lewy brzeg Wisły pod Przepustem w pobliżu Ciechocinka.

Należy zaznaczyć, że dzięki takiej strategii i całkowitym zaskoczeniu wroga w pierwszych dniach lipca polskie wojska zdobyły Bydgoszcz, a 7 lipca stoczyły zwycięską bitwę z Krzyżakami na przedpolu Świecia nad Wisłą.

Manewr wojsk polskich z przeprawą w Czerwińsku wywołał strach, panikę i spadek morale wojsk krzyżackich co miało wielkie znaczenie dla zwycięstwa wojsk sprzymierzonych pod Grunwaldem.

JULIUSZ CHALABO

Czerwińsk. Kościół romański z XII w. Fot. Janusz Machelski

SPÓR O KONSTYTUCJĘ 3 MAJA

Konstytucja 3 Maja z 1791 r. była pierwszym takim aktem Europy, drugą konstytucją świata - po wydanej w Stanach Zjednoczonych.

Dziś wielu historyków twierdzi, że Konstytucja 3 Maja była wielkim paradoksem w historii naszej Ojczyzny, bo przyczyniła się do zniknięcia Polski z mapy Europy na 123 lata.

Inni historycy twierdzą, że ta Konstytucja była światłym dokumentem, dojrzałym owocem najlepszych politycznych tradycji. Konstytucja ta zawiera zawiązek wszelkich przyszłych ulepszeń, które mogły doprowadzić do trwałych korzyści. Niestety rozplywając się w pochwałach, rzadko przypominamy oczywiste prawdy, że szerokie masy szlacheckie XVIII wieku były jej przeciwnie, gdyż widziały w niej zamach na szlachecką wolność.

Twórcy konstytucji – Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj mówili, że była to ostatnia wola i testament gasnącej Ojczyzny. Ponura prawda jest również taka, że uchwalenie Konstytucji 3 Maja przyczyniło się do ostatecznego upadku Rzeczypospolitej. Państwo polskie od średniowiecza realizowało trend rozwojowy, który okazał się zgubny dla Polski. Był nim rosnący wpływ szlachty, co odbywało się kosztem władzy monarszej. Najbardziej patologiczną aberracją tego procesu była niesławna zasada „liberum veto”, która pozwalała na zrywanie Sejmu i tym samym obalaniem wszystkich podjętych na nich uchwał. Nadmiar wolności politycznej szlachty, w tym prawo wypowiedzenia posłuszeństwa królowi, nadmiar demokracji - to wszystko okazało się katastrofalne - pisze o tym prof. Andrzej Chwalba („*Polacy w przeddzień zaborów*”). Niestety tak hołubiona „złota wolność” w praktyce oznaczała przedkładanie przez szlachtę i magnaterię interesów prywatnych i środowiskowych nad dobro wspólne, jakim było Królestwo Polskie. Poszczególni możni skłonni byli układać się z wrogimi Polsce mocarstwami ościennymi nawet na szkodę własnego kraju, jeśli tylko wiązało się to dla nich z korzyściami.

W takich warunkach król nie mógł wprowadzić konsekwentnej, spójnej, a przede wszystkim skutecznej polityki. Dlatego w XVIII wieku Polska odwołuje się do współczesnej metafory, istniała teoretycznie, w praktyce była rozrywana wewnętrznymi konfliktami politycznymi, tworem toczonym przez fatalne wady ustrojowe.

Momentem gwałtownego przebudzenia części sił politycznych był I rozbiór Polski w 1772 r., w wyniku którego Polska i Litwa utraciły łącznie 211 tys. km kw. W szczególności młoda szlachta i magnateria, zapatrzona w idee Oświecenia Zachodu, skłonna była działać na rzecz naprawy stanu państwa. Rosła świadomość, że za opłakany stan kraju w znacznym stopniu odpowiada mocna politycznie pozycja stanów wyższych. Reformatorzy rozumieali, że jeśli państwo ma przetrwać, to arystokracja Rzeczypospolitej musi dokonać politycznego samoograniczenia, albo należy ją do tego zmusić. Najdojrzalszym efektem tych reformatorskich zapędów był Sejm Czteroletni (1778-1782), którego dziełem była uchwalona Konstytucja 3 Maja. Zawierała ona kompleksowy program naprawy państwa. Wprowadzała głosowanie większością, znosiła „liberum veto” ustanawiała powołany przez króla, ale odpowiedzialny przed parlamentem rząd, otwierała drogę do politycznego społecznego awansu mieszczań podkopując polityczny monopol szlachty. Te zapisy konstytucyjne spotkały się ze sprzeciwem państw ościennych, które pragnęły demontażu państwowości polskiej. Reformatorzy byli w mniejszości, a ich pomysły nie były tak rewolucyjne, by mogły się udać.

Prof. Chwalba twierdzi, że Konstytucja 3 Maja zgubiła Rzecz-

pospolitą, gdyby jej nie było nie byłoby wojny w jej obronie i II rozbiór. Nie wybuchłoby powstanie kościuszkowskie, które doprowadziło do III rozbioru i wymazania Rzeczypospolitej z mapy Europy. Konstytucja była kamieniem, który spowodował lawinę.

Sercem tej lawiny był sprzeciw mocarstw ościennych a szczególnie Rosji Katarzyny II, która nie zamierzała przyglądać się biernie rozwojowi wypadków za swoją zachodnią granicą. Ona jak i pozostali zaborcy: Austria i Prusy byli przeciwni reformom. Katarzyna II wsparła przeciwną reformom w Polsce konfederację targowicką, która pod hasłem obrony zagrożonej wolności położyła kres marzeniom o przemianie naszego kraju w monarchię konstytucyjną.

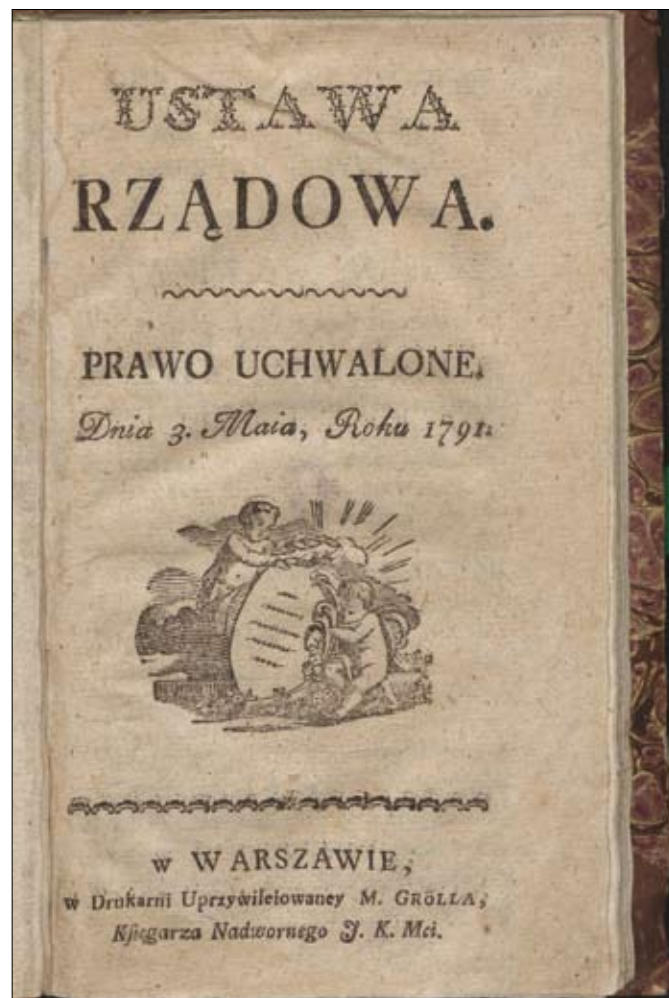
Konstytucja była dziełem ludzi doskonale rozumiejących źródło bolączek Rzeczypospolitej. Prof. Chwalba twierdzi, że nie należało uchylać konstytucji lecz uchylać i wdrażać reformy. Sejm, który rozpoczął obrady w 1788 zmieniał wiele na lepsze. Rosja godziła się na ograniczoną przebudowę państwa polskiego. Twórcy konstytucji nie wzięli pod uwagę tego, że jej uchwalenie wywoła skrajny opór konserwatywnej szlachty oraz państw ościennych - zaborców Polski.

Konstytucja 3 Maja była pięknym gestem, ale również nierozważnym i nierozsądnym. Była jedną z wielkich prób ratowania Rzeczypospolitej, ale przyczyniła się do wymazania Polski z mapy Europy na 123 lata.

MARIAN WINIARSKI

Literatura:

1. Robert Jurszo - *Wirtualna Polska - Warszawa 1992 r.*
2. Andrzej Chwalba - *Polacy w przededniu zaborów - Warszawa 1986 PiW*

Exemplarz Konstytucji 3 Maja wydrukowany w Warszawie w Drukarni M. Grölla w 1791 r. Zdjęcie: Biblioteka Polona. Domena publiczna

Pracowite półrocze Rady Nadzorczej

W okresie od lipca do listopada br. Rada Nadzorcza KSM obradowała czterokrotnie, tj. w lipcu, wrześniu, październiku i listopadzie br. Sierpień był miesiącem wakacyjnym.

Na lipcowym posiedzeniu Rada Nadzorcza dokonała zmiany uchwały określającej m. in. wysokość stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Bodzentynie. Konieczność zaktualizowania tego unormowania wewnętrznego wiązała się z wprowadzeniem przez Radę Miejską w Bodzentynie nowej, obowiązującej od dnia 1 lipca 2016 r. uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zmianie uległa częstotliwość wywozu śmieci na raz w tygodniu (w okresie od kwietnia do października) i dwa razy w miesiącu (w okresie od listopada do marca). W związku ze zmianą uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie, od dnia 1 lipca 2016 r. wprowadzona została również nowa klasyfikacja rodzaju gospodarstw domowych wraz z ustaleniem stawek opłat za wywóz śmieci dla tych gospodarstw, dokonująca ich podziału na: jednosobowe (12,00 zł/m-c), małe (2 – 3 osobowe, stawka w wys. 16,00 zł/m-c) i pozostałe (4 osoby i więcej, stawka w wys. 20,00 zł/m-c).

Ponadto w lipcu br. członkowie Rady Nadzorczej zapoznali się z informacją dotyczącą projektu nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który został opracowany przez komisję senacką i złożony do Marszałka Senatu RP z wnioskiem o podjęcie dalszego postępowania legislacyjnego. Projekt jest wynikiem konieczności dostosowania przepisów ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lutego 2015 r., zgodnie z którym członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej winno być uzależnione od posiadania prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego (w tym garażu).

Opracowany projekt senacki nie zawiera zapisu dotyczącego możliwości uzyskania członkostwa przez małżonka członka, przy czym w uzasadnieniu projektodawca nie zamieścił w tej sprawie żadnego wyjaśnienia. Jest to zmiana, która może mieć negatywne skutki zwłaszcza dla osób posiadających spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, ponieważ, aby je posiadać, muszą być oni członkami Spółdzielni. Jeżeli po śmierci członka jego małżonek nie przeprowadzi określonego w Statucie postępowania mającego na celu przyjęcie w poczet członków, spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu wygaśnie. Możliwość posiadania członkostwa przez małżonków stanowiła zatem formę zabezpieczenia ich praw. W trakcie posiedzenia uchwalono również plany pracy na drugie półrocze 2016 r. zarówno poszczególnych komisji, jak i samej Rady Nadzorczej.

Na wrześniowym posiedzeniu Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie wysokości miesięcznych stawek opłat zależnych od Spółdzielni za użytkowanie lokali od 1 stycznia 2017 r. Ponadto, realizując swoje statutowe kompetencje Rada dokonała wyboru podmiotu badającego sprawozdanie finansowe Spółdzielni za 2016 rok, a także przeanalizowała wyniki ekonomiczne Spółdzielni za dwa kwartały br. Natomiast informacja Zarządu w sprawie realizacji zadań planu gospodarczo - finansowego KSM za trzy kwartały 2016 r. była przedmiotem obrad posiedzenia plenarnego w listopadzie.

Dużo uwagi Rada poświęciła zagadnieniom związanym z zaległościami czynszowymi w opłatach z używanie mieszkań. Dwukrotnie (we wrześniu i listopadzie) Rada dokonała analizy stanu zaległości czynszowych na koniec II i III kwartału br.

Ponadto na posiedzeniu plenarnym w październiku br. Zarząd KSM przedstawił kompleksową informację dotyczącą sposobów i metod windykacji zadłużeń. Rada pozytywnie zaopiniowała prowadzoną w Spółdzielni politykę windykacyjną, uwzględniającą podejmowanie kolejnych czynności dochodzenia roszczeń wobec dłużników (upomnienie, wezwanie do zapłaty, wezwanie na rozmowę w biurze KSM, wizyta pracownika Działu Czynszów i Windykacji w mieszkaniu dłużnika, telefoniczne monitorowanie spłaty, wezwanie do zapłaty na druku BIG, wezwanie przedsądowe, skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego, uzyskanie sądowego nakazu zapłaty, ponowne wezwanie dłużnika do uregulowania zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy do komornika, egzekucja komornicza z wierzytelności, egzekucja z nieruchomości lub zajęcie wkładu mieszkaniowego, eksmisja z lokalu). W dyskusji poruszono m. in. zagadnienie czynników determinujących powstawanie zadłużeń.

W mijającym półroczu Rada podejmowała także decyzje z zakresu członkostwa w Spółdzielni. Osiem osób, które utraciły prawo do lokalu (np. w wyniku zbycia lub w postępowaniu egzekucyjnym), nie mają innych lokali w zasobach KSM i nie złożyły dobrowolnej rezygnacji z członkostwa, zostały wykreślone przez Radę Nadzorczą z rejestru członków. Postępowanie to jest efektem wspomnianego już wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lutego 2015 r., zgodnie z którym członkostwo w Spółdzielni jest obecnie pochodną posiadania prawa do lokalu.

Ponadto jednej osobie, która uregulowała zadłużenie, a więc wobec której wygasły przyczyny uzasadniające wykreślenie z rejestru członków KSM i spełnione zostały wszystkie statutowe warunki, członkostwo w spółdzielni zostało przywrócone.

Jak co roku, przedmiotem obrad listopadowego posiedzenia plenarnego było ciepło. Rada Nadzorcza dokonała analizy wyników rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania za sezon grzewczy 2015/2016, zapoznając się z obszernym materiałem, w którym znalazły się m. in. zestawienia obrazujące wysokość kosztu średniego za c.o. (2,56 zł/m²/m-c, tj. o 0,01 zł mniej niż w ubiegłym sezonie) oraz przedziały indywidualnych kosztów c.o. (od minimalnego 1,11 zł/m²/m-c do maksymalnego 7,02 zł/m²/m-c).

Rada Nadzorcza przyjęła również informację o wynikach przeprowadzonej przez Komisję Samorządowo-Mieszkaniową w lipcu i sierpniu br. społecznej kontroli placów zabaw, boisk sportowych i siłowni zewnętrznych w osiedlach KSM. Dokonując przeglądów komisja brała pod uwagę przede wszystkim bezpieczeństwo użytkowników (dzieci), usytuowanie placów i stan zamontowanych na nich urządzeń, wykorzystanie sprzętu i boisk, utrzymanie czystości i porządku oraz ewentualne problemy wynikające z eksploatacji. Stwierdzono, że place zabaw w KSM są czyste i zadbane, a ewentualne usterki są usuwane na bieżąco przez pracowników administracji osiedli. Prawidłowo zorganizowana jest również kontrola nad zapewnieniem bezpieczeństwa użytkownika placów zabaw, a ich stan sanitarny nie budzi zastrzeżeń (problemy występują na tych placach zabaw, które nie są ogrodzone).

W listopadzie br. Zarząd przedstawił informację o możliwości realizacji wniosków pokontrolnych, dotyczących m. in. sukcesywnej wymiany starych urządzeń zabawowych na nowe, posiadające niezbędne atesty i gwarantujące bezpieczeństwo użytkownika przez dzieci.

Poza realizacją zagadnień wynikających z planu pracy na drugie półrocze Rada Nadzorcza na bieżąco rozpatrywała wnioski i interwencje członków Spółdzielni, głównie w sprawach związanych z rozliczeniem kosztów ogrzewania.

ANNA SIKORA

40 lat harcerskiego rejsu

40 lat – tyle już trwa rejs 33 Kieleckiej Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej „Pasat”. Mimo że wiatry są bardziej lub mniej sprzyjające – wciąż pchają ją naprzód.

15 października w Domu Harcerza na Białogonie, odbyła się uroczystość właśnie z tej okazji – świętowali zarówno obecni członkowie drużyny jak i Ci, których wiąże z nią aktualnie tylko wspomnienia. Świętowali starzy jak i młodzi, harcerze i ich rodzice, a szczególnie – harcmistrz Jacek Szrek. Twórca tego statku, jakim jest 33 KHDŻ, którym opiekuje się od samego początku wraz z wspierającą go żoną – Halinką.

A powód do radości był (i wciąż jest) niewątpliwie duży – nie każda harcerska drużyna może poszczycić się takim dorobkiem. Biorąc pod uwagę nie tylko ilość sprzętu pływającego, ale także, a może przede wszystkim ilość wychowanych i „wypuszczonych” w świat młodych ludzi.

Harcerze są w posiadaniu 18 jachtów, którymi sami się zajmują – budują, remontują dbają o nie. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Urzędu Miasta Kielc, Urzędu Marszałkowskiego, Firmy „Ramokles”, Piekarni Pod Telegrafem oraz wszystkich darczyńców 1% z podatku dochodowego.

Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa odgrywa szczególną rolę w funkcjonowaniu drużyny – udostępnia pomieszczenia na harcówkę, magazyny, miejsce na stocznię – nawet planowana jest budowa większego pawilonu z miejscem dla harcerzy.

Wcześniej wspomniałam także o wychowaniu – żeglarstwo w połączeniu z harcerstwem stanowi idealną mieszankę do kształtowania postaw młodych ludzi. Na jachcie każdy uczy się, można by rzec, samego życia. Uczy się odpowiedzialności za innych i za powierzony sprzęt.

W imieniu KSM życzenia dla dh. Jacka Szreka składa Maciej Włodyga. Na zdjęciu niżej jubileuszowy tort... z łódką i dwoma żaglami.

Uczy się, że każdy ma określone zadania do wykonania, że praca każdego jest równie ważna. Że może być niebezpiecznie, ale jeśli jesteśmy dobrze przygotowani to wyjdziemy cało z każdego sztormu. Myślę, że każdy członek drużyny to potwierdzi.

Wracając do sa-
40-lecia – każ-
pojawił mógł
dla siebie
p r z e -
jednego
torów na
żej przeze
w s p o -
– czyli prze-
się żeglarstwa
stwem, obejrzeć
stare kroniki, puchary.

mych obchodów
dy kto się tam
znaleźć coś
– posłuchać
mówienia
z instruk-
temat wy-
m n i e
miany
nikania
z harcer-
wystawę zdjęć,

Nie zabrakło zmontowanego filmu pełnego wspomnień, podziękowań dla wszystkich przez lata zaangażowanych w działalność 33 KHDŻ oraz oczywiście tortu.

Dodatkowo uroczystość umilały przerywniki w postaci szant wykonywanych przez grupę z drużyny, a przed wejściem na salę można było zobaczyć łódkę projektu Drużynowego.

Uroczystość nie dotyczyła jednak samych harcerzy – w tym samym czasie przyłączona do drużyny 33 Kielecka Gromada Zuchów Żeglarzy im. Żeglarze Kapitana Sebastiana świętowała swoje 20 – lecie. Nie zabrakło więc również ciepłych słów od drużynowej – Martyny Jarosińskiej.

Podczas obchodów 40-lecia spotkało się wiele pokoleń harcerzy, którzy mimo dzielących ich różnic wiekowych, spoglądali na zdjęcia lub słuchali wspomnień drużynowych z jednakowym wzruszeniem. Bo trafiały one do nich tak samo mocno i uświadamiały, że byli lub wciąż są, częścią czegoś niezwykłego, jedyne w swoim rodzaju. I jeśli wszystko potoczy się tak jak przez ostatnie 40 lat, jeśli znajdą się młodzi gotowi wybrać tą ścieżkę, a sponsorzy będą pamiętać o dzieciach i młodzieży z 33 Kieleckiej Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej – będzie to trwało wiecznie.

Więc harcerzom – żeglarzom z 33 KHDŻ „Pasat” i zuchom z 33 Gromady Zuchowej pozostaje tylko życzyć pomyślnych wiatrów oraz spokojnych wód w nadchodzących latach.

MAŁGORZATA STARZ

Nauka i wypoczynek na obozie żeglarskim. Niżej – harcerska wigilia. Na zdjęciu u góry strony – szanty w wykonaniu harcerskiego zespołu.

W imieniu drużyny życzenia dla dh. Jacka Szreka składa Bartek Michalek

Wieści z osiedli

Zgodnie z zapowiedzią kontynuujemy zapoczątkowany we wrześniowym numerze kwartalnika „My z KSM” cykl artykułów pt. „Wieści z osiedli”. Dotyczy on spraw rozpatrywanych przez Rady Osiedlowe, ich działań, decyzji i opinii, które mają wpływ na funkcjonowanie osiedli, ich wygląd i warunki zamieszkiwania. Oto garść informacji o tematyce, którą w III kwartale 2016 roku podejmowały poszczególne Rady Osiedli Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Rada Osiedla Zagórska – Północ zajmowała się następującymi problemami:

- prośbą mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Pomorskiej 27 w Kielcach, dotyczącą wydzierżawienia części działki nr 612/4 w celu wykonania utwardzenia płytami ażurowymi na potrzeby budowy parkingu. Rada Osiedla, stojąc na stanowisku, że Spółdzielnia nie powinna wyzbywać się swoich gruntów, prośbę tę zaopiniowała negatywnie,
- koniecznością wymiany wyblakłych naklejek z oznaczeniem numerów mieszkań na drzwiach wejściowych do klatek schodowych w budynku przy ul. Konarskiego 16,
- podjęciem działań zmierzających do wycinki dzikich samosiejek (klonów) rosnących przy budynku usytuowanym przy ul. Pomorskiej 100 oraz dwóch drzew rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie ciągu garaży przy ul. Mazurskiej 6,
- rozważeniem możliwości montażu klimatyzatora w pomieszczeniu kasy w biurze Zarządu Spółdzielni,
- zgłoszonymi przez mieszkańców uciążliwościami w zamieszkiwaniu ze strony sąsiadów,
- oznakowaniem drogi pożarowej przy dojeździe do budynku przy ul. Źródłowej 21, zabezpieczającym swobodny dostęp do budynku pojazdom uprzywilejowanym,
- wymiany okien na strychu w budynku przy ul. Św. St. Kostki 11.

Ponadto Rada Osiedla I zapoznała się z wynikami przetargów na roboty remontowe w osiedlu. Na posiedzeniu we wrześniu br. Przewodniczący RO I przedstawił członkom Rady nowego Zastępcę Kierownika Administracji Osiedla, Wojciecha Czyżę, który objął powyższe stanowisko w związku z przejściem na emeryturę pracowniczą Mirosława Kowalskiego.

Wśród tematów podejmowanych przez Radę Osiedla Zagórska – Południe znalazły się m. in. sprawy związane z następującymi zagadnieniami:

- zmianą przeznaczenia powierzchni i pomieszczeń wspólnego użytku w budynkach przy ul. Boh. Warszawy 3 i 5 oraz Karłowicza 15 i wynajęcia ich mieszkańcom na cele związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Dwa złożone w tej sprawie wnioski uzyskały negatywną opinię Rady, ponieważ nie spełniły wymagań określonych w obowiązującym w Spółdzielni regulaminie zmiany przeznaczenia powierzchni i pomieszczeń stanowiących części nieruchomości wspólnej w budynkach wielorodzinnych będących współwłasnością Spółdzielni oraz zasad ich wynajmowania,
- pielęgnacją osiedlowej zieleni (przycięcie gałęzi drzew, a

zwłaszcza podcięcie utrudniających poruszanie się po ciągach pieszych zwisów) oraz doposażeniem osiedla (rejon ul. Boh. Warszawy) w kosze na śmieci i ławki parkowe,

- wnioskami mieszkańców o wydzielenie miejsc parkingowych dla inwalidów, decyzja o możliwości ich realizacji poprzedzona została wizją lokalną, przeprowadzaną przez członków Rady Osiedla przy udziale Administracji,

- problemem zakłócania miru domowego przez lokatorów jednego z mieszkań w budynku przy ul. Zagórskiej 58, który został przekazany do zajmującego się bezpośrednio kwestiami bezpieczeństwa na Osiedlu Zagórska – Południe dzielnicowego.

W trzecim kwartale br. Rada Osiedla Sady na swoich posiedzeniach zajmowała się m. in. następującymi sprawami:

- problemem docieplenia wschodniej ściany budynku przy ul. Nowowiejskiej 24 w Kielcach, który wystąpił w trakcie realizowanych prac termomodernizacyjnych w związku z wykonanymi przez mieszkańców zabudowami loggi. Powyższa sprawa była przedmiotem ustaleń z Zarządem Spółdzielni, który przychylił się do próśb mieszkańców o pozostawienie istniejących zabudów, wypracował rozwiązanie, umożliwiające zrealizowanie prac termomodernizacyjnych przy użyciu technologii ocieplenia logii płytami krezolowymi PIR,

- naprawą oświetlenia szczytu budynku przy ul. Wiosennej 3,
- akceptacją dla zaproponowanej kolorystyki nowej elewacji budynku przy ul. Pocieszka 5,

- korektą planu remontów osiedla na rok 2016, dotyczącą przeniesienia zadania polegającego na rozpoczęciu robót dekarских w budynku przy ul. Nowowiejskiej 15 na rok następny, kiedy to prace zostaną zrealizowane w całości,

- zamontowaniem na placu zabaw przy ul. Wiosennej 5/7 nowego regulaminu użytkowania placu, z wyraźnym zaznaczeniem zakazu gry w piłkę na jego terenie oraz poinformowaniem mieszkańców budynków poprzez ogłoszenia na klatkach schodowych o konieczności prawidłowego korzystania z placu,

- sprawą zgłoszonego w trakcie Walnego Zgromadzenia Członków w Osiedlu Sady wniosku dotyczącego możliwości przejścia przez Spółdzielnię konserwacji domofonów,

- koniecznością doposażenia terenu przy budynku Nowowiejska 22 (od strony ul. Warszawskiej) w kosze na śmieci, do których można wrzucać również odchody zwierząt,

- zamieszczeniem na klatkach schodowych budynków ogłoszenia wzywającego do sprzątania odchodów pozostawionych przez wyprowadzane na spacer psy,

- zmianą przeznaczenia pomieszczenia wspólnego użytku w budynku przy ul. Nowowiejskiej 22 i wynajęciem go jednemu z mieszkańców na cele związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego,

- zagadnieniem ochrony danych osobowych w Spółdzielni.

W trakcie obrad członkowie Rady Osiedla III zapoznali się ponadto z informacją o wygranym przez Spółdzielnię przetargu w kategorii przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej i uzyskaniu tzw. „białych certyfikatów”. Dochód z ich sprzedaży umożliwi m. in. wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku przy ul. Pocieszka 5. Kontynuując przyjętą politykę windykacyjną, Rada zaprosiła na posiedzenie we wrześniu kilkoro mieszkańców, którzy posiadają zaległości w opłatach czynszowych za używane mieszkania, żaden z nich nie zgłosił się jednak na spotkanie. Jak pokazuje praktyka, już samo zaproszenie na rozmowę ma jednak istotne znaczenie motywujące do podjęcia spłaty długu.

Tematyka poruszana na posiedzeniach Rady Osiedla Sandomierskie dotyczyła między innymi spraw związanych z:

- podjęciem działań zmierzających do przyspieszenia przez

Miasto Kielce modernizacji ul. Legnickiej (na odcinku leżącym terytorialnie na terenie osiedla),

- dokonaną przy udziale Inspektora nadzoru kontrolą wykonywanych prac termomodernizacyjnych w budynkach przy ul. Dalekiej 21 i 23, do jakości których Komisja GZM RO IV nie wniosła zastrzeżeń,

- nasadzeniem krzewów ozdobnych w rejonie budynku przy ul. Sandomierskiej 158 oraz budynków przy ul. Dalekiej 21 i 23 (po zakończeniu termomodernizacji),

- kwestią parkowania samochodów na chodniku wzdłuż ul. Wiejskiej, co prowadzi do poważnych utrudnień w bezpiecznym poruszaniu się pieszych,

- zmianą przeznaczenia pomieszczenia wspólnego użytku w budynku przy ul. Sandomierskiej 156 i wynajęciem go jednemu z mieszkańców na cele związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego,

- możliwością realizacji zgłoszonego w czasie Walnego Zgromadzenia Członków wniosku w sprawie remontu placu

manewrowo-postojowego przy ul. Śląskiej 10.

Wszystkie Rady Osiedli na swoich posiedzeniach zajmowały się ponadto sprawami wynikającymi z działalności Spółdzielni, do których należało: zapoznanie się z informacją o sytuacji finansowej KSM oraz o realizacji planu gospodarczo-finansowego Spółdzielni, przyjęcie sprawozdań z prowadzonych w lipcu i sierpniu br. przez Osiedlowe Kluby Kultury: Miniatura, Słoneczko i Polonez zajęć dla dzieci w ramach Nieobozowej Akcji Lato 2016, zaopiniowaniem wysokości stawek za zajęcia w klubach w nowym roku kulturalnym 2016/2017. Rady Osiedli zajęły również stanowisko w sprawie zmiany od dnia 1.01.2017 r. wysokości opłat w zakresie eksploatacji zasobów mieszkaniowych, dźwigów osobowych i garaży oraz funduszu remontowego.

Wszystkich zainteresowanych tematyką poruszaną na posiedzeniach Rad Osiedli KSM zapraszamy również na naszą stronę internetową www.ksm.pl

ANNA SIKORA

Pożegnanie „Kobiety z pól”

Drewniana rzeźba „Kobieta z pól” autorstwa prof. Stanisława Kulona została ustawiona na Placu 50 – lecia KSM (dawny plac rzeźni) przy ul. Zagórskiej na początku lat siedemdziesiątych. Profesor Stanisław Kulon to absolwent i wykładowca Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Był uczniem Kenara, porównywany bywa do współczesnego Wita Stwosza. Rzeźba „Kobieta z pól” jest jedną z najcenniejszych prac tego autora.

Ustawiona pod chmurką ulegała z roku na rok coraz większemu zniszczeniu. Może jeszcze jedna zima, może dwie i rzeźba mogłaby się rozsypać. Drewno popękało, a w środku pnia zmurszało.

Zarząd Spółdzielni od kilku lat czynił starania o pozyskanie specjalisty do przeprowadzenia renowacji i konserwacji rzeźby. Niestety, ze względu na wysokie koszty i specjalistyczny charakter koniecznych zabiegów nie udało się tego zrealizować.

W tym roku rzeźbą zainteresowało się Towarzystwo Przyjaciół Kielc, które nawiązało współpracę ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, zajmującą się m.in. renowacją drewna zabytkowego. Stworzyło to szansę na uratowanie rzeźby.

W piątek 18 listopada Towarzystwo Przyjaciół Kielc przy wydatnej pomocy naszych pracowników zorganizowało „akcję ratunkową”. Wspólnymi siłami pod fachowym nadzorem Krzysztofa Myślińskiego, wiceprezesa TPK odbył się demontaż rzeźby.

Z obawą podchodzono do tego zadania. Należało dołożyć wszelkiej ostrożności i starań, aby spróchniała rzeźba przy załadunku na przyczepę nie rozsypała się. Rzeźbę opasano najpierw linami i pasami, na przyczepie ułożono poduszkę amortyzacyjną z opon. Najpierw odcięto cztery metalowe wsporniki łączące rzeźbę z postumentem. Dziesięciu ludzi utrzymywało ją przy pomocy lin w pionie i bardzo powoli opuszczało na przyczepę. Udało się! Operacja została przeprowadzona bardzo sprawnie, pomimo, że nieoczekiwaną przeszkodą okazał się niewidoczny, metalowy trzpień w środku rzeźby. Wszyscy odetchnęli z ulgą.

Rzeźba została przewieziona na Bazę Zbożową w Kiecach, gdzie będzie przez zimę sezonowana – musi porządnie wyschnąć. Następnie zostanie poddana zabiegom renowacji i konserwacji. Jakiś czas to potrwa.

Niestety... do nas już nie wróci, ze względu na konieczność eksponowania jej we właściwych warunkach, które nie spowodują jej niszczenia. Nowe miejsce, w którym będzie można podziwiać „Kobietę z pól” nie jest jeszcze znane. Z pewnością będzie ogólnie dostępna dla wszystkich zainteresowanych sztuką, a także odpowiednio zabezpieczona przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i innymi czynnikami niszczącymi, w zamkniętej przestrzeni, pod dachem. Aby miejsce nie pozostało puste, w zamian Spółdzielnia otrzyma kamienną rzeźbę z Ośrodka Rzeźby na Wietrzni. Szkoda, że tak cenna rzeźba, która na trwale wrosła w krajobraz osiedla KSM, stając się elementem identyfikującym tę przestrzeń miejską, opuściła nasze tereny. Ważne jednak jest to, że to dzieło sztuki zostanie uratowane.

BARBARA PAWELEK

Czy wiesz, że...

NA WESOŁO

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 grudnia 2005 r. (II OSK 377/05) stwierdził, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż działalność spółdzielni mieszkaniowych można utożsamiać z wykonywaniem zadań publicznych.

W w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej, warunkiem jest stwierdzenie, że działalność spółdzielni ogranicza się do realizacji podstawowego celu – zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków spółdzielni i ich rodzin, a zatem ograniczonej liczby osób zrzeszonych w danej spółdzielni.

x x x

Od 2007 r. darowizny i spadki od najbliższej rodziny są zwolnione z podatku nawet, jeżeli są bardzo cenne. Najbliższa rodzina to: małżonek, rodzice, dziadkowie, dzieci, wnuki, pasierbowie, ojczym, macocha i rodzeństwo. Nie ma tu limitów kwotowych. Jeżeli darowizna czy spadek od najbliższych ma być zwolniony od podatku, trzeba zgłosić to na formularzu SD – Z2 w urzędzie skarbowym. Obowiązek zgłoszenia dotyczy darowizny, której wartość przekracza sumę 9637zł od jednej osoby w ciągu pięciu lat. Darowizny kumulują się w takim właśnie okresie. Jeżeli darujemy pieniądze i chcemy by była one zwolnione od podatku, pieniądze muszą wpłynąć na konto bankowe obdarowanego lub przekazem pocztowym. Darowizna przekazana z „kieszeni do kieszeni” nie będzie zwolniona z podatku.

x x x

Żyjemy w świecie, który jest pełen nierówności. Według najnowszych danych 0,7% ludności świata posiada 44% całego jej bogactwa podczas gdy 70% posiada zaledwie 3%.

x x x

Dzisiaj na świecie istnieje ponad 2,4 miliona spółdzielni, które zrzeszają miliard członków – trzy razy więcej niż liczba bezpośrednich akcjonariuszy w przedsiębiorstwach będących własnością inwestorów. Co więcej, 250 milionów osób jest zatrudnionych w spółdzielniach, lub utrzymuje się dzięki nim. 300 największych spółdzielni ma łącznie roczny dochód 2,2 bilionów dolarów USA – odpowiada to PKB siódmej największej gospodarki światowej. Spółdzielczość szybko rozrasta się zwłaszcza na rynkach Brazylii, Indii i Chin. (MaS)

Żona marudzi: – Jak ty mogłeś, jak ty mogłeś...

– Ale o czym ty mówisz?

– No jak ty mogłeś, jak ty mogłeś...

– Ale ja przecież nic nie...

– No właśnie! Ty nic. Zupełnie nic nie możesz, ale kiedyś jak ty mogłeś...

x x x

Lekarz zbadał pacjenta, wręczył mu słoiczek z tabletkami i mówi:

– Rano proszę zażyć zieloną tabletkę i popić szklanką wody. Po obiedzie żółtą i też popić szklanką wody, a przed snem czerwoną i popić szklanką wody.

– O matko, doktorze, a co mi jest?

– Pije pan za mało wody.

x x x

– Widzę, że pański kufel jest pusty. Czy przynieść panu jeszcze jeden?

– A po co mi jeszcze jeden pusty kufel?

x x x

Żona żali się mężowi:

– Stefan, czemu ja mam tyle roboty w mieszkaniu?

– W nocy spisz, to ci się zbiera!

x x x

Adam wrócił nad ranem. Ewa robi mu wymówki.

– Ależ kochanie, z kim mógłbym cię zdradzić. Przecież w całym rajku nie ma nikogo oprócz nas. Ewa przyznała mu rację, ale gdy Adam mocno zasnął, ostrożnie policzyła mu żebra.

x x x

Dobrze po północy do drzwi mieszkania Kowalskich ktoś dzwoni. Na wycieraczce kiwa się pijany mężczyzna.

– Szanowna pani – bełkoce, przyszedłem usprawiedliwić pani męża. On się trochę spóźnił do domu...

– A gdzie jest mój mąż?

– Poszedł do mojej żony usprawiedliwić mnie, że się trochę spóźniłem...

x x x

– Był u mnie kolega.

– A co chciał?

– Mówił, że nici z łowienia ryb, bo knajpa w remoncie!

x x x

– Kelner! Jak długo będę jeszcze czekał? Już dziesięć razy prosiłem o befsztyk!

– Trochę cierpliwości, proszę pana. Trzeba sporo czasu na przyrządzenie dziesięciu befsztyków!

x x x

Mąż przed wyjściem do pracy mówi do żony:

– Wiesz, po goleniu czuję się tak, jakbym miał ze dwadzieścia lat mniej.

– A czy nie mógłbyś się golić wieczorem? – pyta żona.

x x x

Mąż wpatruje się w świadectwo ślubu. – Czego tam szukasz? – pyta żona.

– Terminu ważności.

x x x

Małżonkowie pokłócili się i idą spać.

Mąż mówi do żony:

– Dobranoc, matko ośmiu wrzeszczących bachorów.

– Dobranoc, ojcie jednego z nich.

x x x

Świeża żona mówi do męża:

– Teraz, kiedy jesteśmy po ślubie, lepiej przestań grać w golfa. Sprzedamy sprzęt, będziemy mogli sobie kupić nowe meble do kuchni.

– Gadasz jak moja była żona.

– Była? Nie mówiłaś, że byłaś żonaty!

– Bo nie byłam.

(MaS)